

प्राङ्निवेदनम्

पालिकाक्रमसदस्य मागसासरे मुद्रण अल्पपेक्षितमिति आविष्टितपरं भारती-
 र्देहितामविशिष्टिषुणाम् । मन्त्रपालिकावयोनिमाभीष्यादपि यत् परम्पर्येभ्य
 शिक्षागुण्य मन्त्रालयेभ्य पालिग्रन्थगणप्यवताहत दुष्परिचितं प्रतिभाति तत् निवि-
 धेदादेव । एतदर्थमयमप्रकाशमभितथं प्रयासः । अत्र नूतना अपि पाठभेदा निधया
 दृष्टानीदृशमात्रं मनीषा परं बालात्पद्यभीष्यात् प्रथमभागे धम्मपदाख्यत्रयं न तत्
 कृतमस्मत् । अयोध्यालीयु मन्त्रिवेदिनाः पाठभेदाः । प्रायः Pali Text Society
 मुद्रितेभ्यो ग्रन्थेभ्य उद्धृताः ।

अर्थसाहस्यं विना अस्मत्प्रतीतिरिति हृदि निगूहितमेव स्यात् । तत्र भदन्तेन
 उल्लेख्यद्वारेण माहात्म्यं प्रदानं महदुपकृतमिति निवेदयामि—

वार्तिकमुक्तौकादयो

२८८० मुद्रादयः

राहुल साहूत्यायन.

आनन्द बौधल्यायन

जगदीश काश्यपयश

विषय-सूची

	पिट्टहो		पिट्टहो
१—घोटवग्गो	१	२२—भद्रिषिषकाविमानं	१७
१—घोटविमानं	१	२३—सोनरिषाविमानं	१८
२—घोटविमानं	१	२४—इषोत्तकाविमानं	१९
३—घोटविमानं	२	२५—गुनिद्राविमानं	२०
४—घोटविमानं	३	२६—गुदिमाविमानं	२१
५—घुंजरविमानं	३	२७—भिक्षुप्रादिकाविमानं	२१
६—नाकाविमानं	४	२८—भिक्षुप्रादिकाविमानं	२२
७—नाकाविमानं	५	३—पारिष्यत्तावग्गो	२३
८—नाकाविमानं	६	३९—उत्तराविमानं	२३
९—दहीरविमानं	७	४०—उत्तराविमानं	२३
१०—निलहस्तिनाविमानं	८	४१—यत्तुविमानं	२४
११—यनिष्पन्नाविमानं	८	४२—सत्ताविमानं	२४
१२—यनिष्पन्नाविमानं	९	४३—गुत्तिलविमानं	२५
१३—गुत्तिलविमानं	१०	४४—इहत्तविमानं	२६
१४—गुत्तिलविमानं	१०	४५—सैत्तवतीविमानं	२६
१५—उत्तराविमानं	११	४६—मत्तिलविमानं	२४
१६—सिदिमाविमानं	१२	४७—वित्तिलविमानं	२५
१७—सैत्तकारिषविमानं	१३	४८—पारिष्यत्तावग्गो	२६
२—चित्तमत्तावग्गो	१४	४—मत्तेद्वग्गो	२७
१८—सालीविमानं	१४	४९—मत्तेद्वग्गो	२७
१९—सल्लुमाविमानं	१५	५०—मत्तररविमानं	२७
२०—आत्ताम वायिकाविमानं	१६	५१—नायविमानं	२८
२१—अत्तानिदिमानं	१७	५२—अत्तानिदिमानं	२९

सिद्धा

[illegible]

विमान-वत्थु

१—घीह. जगती

१ दीर्घान्त (१११)

दीर्घान्ते कृतिवत्पदं जगत्तु यदोदधं गच्छति येन वाचं ।
 अन्तर्धने अन्तर्धने गुह्ये ओषधिमि विजगुमि वदन् ॥१॥
 येन ते जगती-गो जगती येन ते दृष विजगति ।
 अन्तर्धने च ते ओषधे ये वेति जगती विदा ॥२॥
 गुह्यवर्तिन ते दीर्घ अन्तर्धने यदुदधं विजगति गुह्य ।
 वेति-तु अन्तर्धने अन्तर्धने जगती च ते अन्तर्धने यदुदधं ॥३॥
 अन्तर्धने अन्तर्धने ओषधिमि वदन् ॥४॥
 अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने ॥५॥
 अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने ॥६॥
 अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने ॥७॥
 अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने ॥८॥
 अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने ॥९॥
 अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने ॥१०॥
 अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने अन्तर्धने ॥११॥

२—घीह. जगती

दीर्घान्ते कृतिवत्पदं जगत्तु यदोदधं गच्छति येन वाचं ।
 अन्तर्धने अन्तर्धने गुह्ये ओषधिमि विजगुमि वदन् ॥१॥

केन ते तारिणो बन्धो केन ते इषमिगताः ।

उत्तराहनि च ते भोगा ये केचि मन्मथो विरा ॥२॥

पुष्पानि तं केचि मन्मथुभावे मन्मथभूता विमलानि पुष्पाः ।

केचानि एव अस्मिन्नुभावा बन्धो च ते मन्मथिना वधागतीति ॥३॥

सा देवता अथमवा भोगाभ्यामपि पुष्पिताः ।

तान् पुनः विराहादि यन्म काममिदं कथं ॥४॥

अतः मन्मथेन मन्मथभूता अस्मादभावागतं अस्मि ।

अभिवादि अस्मिन् अस्मिन् वधाभुवावपि अस्मि वा ॥५॥

तेन ते तारिणो बन्धो तेन ये इषमिगताः ।

उत्तराहनि च ते भोगा ये केचि मन्मथो विरा ॥६॥

अस्मादि ते विरा मन्मथुभावे मन्मथभूता विमलानि पुष्पाः ।

केचानि एव अस्मिन्नुभावा बन्धो च ते मन्मथिना वधागतीति ।

वीरविमर्शं पुनरितं ॥३॥

१ -- वीरविमर्शं (११३)

वीर ते कावल्यायते उत्तराह भवोदरं मन्मथि देव कथं ।

अन्तराह मन्मथे मन्मथे भोगाभ्यामपि विराहोदरं मन्मथो ॥१॥

कथं च तारिणो बन्धो केन ते इषमिगताः ।

उत्तराहनि च ते भोगा ये केचि मन्मथो विरा ॥२॥

पुष्पानि तं केचि मन्मथुभावे मन्मथभूता विमलानि पुष्पाः ।

केचानि एव अस्मिन्नुभावा बन्धो च ते मन्मथिना वधागतीति ॥३॥

सा देवता अथमवा भोगाभ्यामपि पुष्पिताः ।

तान् पुनः विराहादि यन्म काममिदं कथं ॥४॥

अतः मन्मथेन मन्मथभूता अस्मादभावागतं अस्मि ।

अभिवादि अस्मिन् अस्मिन् वधाभुवावपि अस्मि वा ॥५॥

तेन ते तारिणो बन्धो तेन ये इषमिगताः ।

उत्तराहनि च ते भोगा ये केचि मन्मथो विरा ॥६॥

अस्मादि ते विरा मन्मथुभावे मन्मथभूता विमलानि पुष्पाः ।

अथवा ॥ ते विदन्तः समस्तान् सत्त्वगुणान् दृष्ट्वा ॥
 तेषां तत्र तत्र त्रिभुवनानि जन्तुः ॥ ते तद्वर्तिता दृष्ट्वा ॥

वीरविजयार्थं जनिष्ये ॥१॥

४- विरचिमानं ॥१४॥

विदन्ते विरचिमानं तत्र तत्र त्रिभुवनानि जन्तुः ॥
 तेषां तत्र तत्र त्रिभुवनानि जन्तुः ॥१॥
 तेन ते जनिष्यन्ति जन्तुः तेन ते दृष्टविजयः ॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥२॥
 त्रिभुवनानि ते तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥
 तेन ते तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥३॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥४॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥५॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥६॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥७॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥८॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥९॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥१०॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥११॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥१२॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥१३॥

वीरविजयार्थं जनिष्ये ॥१४॥

५-वृद्धमस्मिन् ॥१५॥

वृद्धमस्मिन् ते वराहो देवतास्तनवस्तनो ॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥१॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥२॥
 तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र तत्र ॥३॥

पदुमानुगतं मग्नं पदुमानुगतमिदं ।

उत्तं वामुमनुग्याति मितं ॥

तस्मै पदुमानुगतं ॥

तेमं गुप्यति निष्पद्यो ॥

मग्नं ॥

मग्नं

गा १.

गा १.

दिग्गान

अदामि

पदुमानुगतं

मग्नं ॥

मग्नं ॥

मग्नं ॥

मग्नं ॥

मग्नं ॥

मग्नं ॥

मग्नं ॥

पदुमाङ्गुली मणौ पदुमाङ्गुलीमणिम् ॥
 शिरीषपुष्पाङ्गुली मणौ मण्डितं वारुणी ॥१॥
 नम्य पद्ममण्डपं नम्य मोक्षदं मण्डपिणम् ॥
 मेघं मुखादि निम्बोपौ मुग्धे पद्ममण्डपे वषट् ॥२॥
 नम्य नागस्य शयनं मुनिवत्सलं जगद्गुरुम् ॥
 मन्दनं मन्त्रागमं वारुणं त्रिगोत्रिणि ॥३॥
 दानस्य मे हृदि वन्द्यं त्रयो नीलस्य वा वनम् ॥
 अथो अञ्जनविष्णुस्य नम्ये अस्त्राणि पुष्पिणी ॥४॥
 गा देवा अश्वना भोगान्भानेन पुष्पिणी ॥
 पञ्च पुद्गल विगाराणि यम्य कमण्डि कन ॥५॥
 दिव्यान् गुणगणप्रैः शान्तिं शान्त्यं गतं ॥
 अस्त्राणि पुष्पाङ्गुलीमणौ मणौ दुग्धमन्त्रं ॥६॥
 उज्ज्वलपुष्पाङ्गुली मणौ मण्डपौ ॥
 अम्बोदिरिणं पत्तेदि वनप्रा मण्डि पाणिदि ॥७॥
 तस्य कम्पदुग्धस्य हृदये तादिनं कन ॥
 सरदारो मरुदारो च देशान् अन्विता मण्ड ॥८॥
 यो वे तस्मा विमुक्तान् मन्त्रान् ब्रह्मचारिणम् ॥
 पमप्रो आसनं दग्धा एव नन्दे यथा अह ॥९॥
 तस्मा हि अतत्तमेन मह्यम्भिकमना ॥
 आसनं दानञ्च ह्येति सरीरनिमेषाग्निं नि ॥१०॥
 कुञ्जरविमानं पञ्चदशं ॥११॥

६—नावाविमानं (११६)

सुवर्णच्छदनं नाव नारि आरुह्य विट्पतिम् ॥
 भोगाहसि पोस्तुरणि पदुमं चिन्दमि पापीना ॥१॥
 कूटागारा निवेमा ते विमत्ता मागमो मिता ॥
 दहल्लमाना आभन्ति समन्ता चतुरो दिमा ॥२॥
 केन ते तादिसो वण्णो वेन ते इषमिन्दति ॥
 उणञ्जन्ति च ते भोगा ये केचि मनसो मिया ॥३॥
 पुच्छामि त देवि महानुभावे मनुस्समूना किमकासि पुञ्जा ॥
 केनासि एव अलितानुभावा वण्णो च ते सज्जदिमा पमामनीति ॥४॥

अहं मनुस्मैषु मनुस्मभूता पुरिमाय जातिषा मनुस्मलोके ।
 दिस्वान भिक्षू तसिते किलन्ते उद्दाम पातु उदकं ददाति ॥१॥
 यो वे किलन्तान् विपासितान् उद्दाम पातु उदकं ददाति ।
 सीतोदका तस्य भवन्ति नृज्यो ॥२॥
 गृह्णन्त्या बहुपुण्डरीका ॥३॥
 तस्मात्ता मनुस्मिन्नि गन्तव्यं सीतोदका वापुःसम्पन्न मदी ।
 भव्या च तावत् विपत्तयश्च भव्यो उद्दामपा पातयिष्ये च पुञ्ज ॥४॥
 तं भूमिमाणेहि उदामं विपासेद् भुगभिममानं ।
 तस्मै च कम्मस्य भवे विपत्तौ एतास्मि पुञ्जस्तथा भवन्ति ॥५॥
 तेन मे तादिसो वण्णो तेन मे इय भिज्जति ।
 उप्पज्जन्ति च मे भोगा ये केवि भनसो पिया ॥६॥
 भज्जामि ते भिक्षू महानुभाव मनुस्मभूता पमत्तासि पुञ्ज ।
 तेनहि एव जलितानुभावा वण्णो च ते सज्जदिमा पमासतीति ॥७॥
 नावाविमानं सत्तमं ॥८॥

८—नावाविमानं (१।८)

सुवण्णच्छट्ठेन नावं तारि आस्यह् निद्रुसि ।
 भोगाहसि पोक्खरणिं पटुमं छिन्दमि वाणिता ॥१॥
 कूडागारा निवेसा ते विमत्ता भागसो मिता ।
 दहल्लमाना आमन्ति समन्ता चतुरो दिसा ॥२॥
 केन ते तादिसो वण्णो केन ते इय भिज्जति ।
 उप्पज्जन्ति च ते भोगा ये केवि भनसो पिया ॥३॥
 पुच्छामि तं देवि महानुभावे मनुस्मभूता निमत्तासि पुञ्ज ।
 केनासि एव जलितानुभावा वण्णो च ते सज्जदिमा पमासतीति ॥४॥
 सा देवता अत्तमना सम्भुद्धेनेव पुच्छिता ।
 पञ्चं पूढा विपाकासि यस्स कम्मस्मिदं फल ॥५॥
 अहं मनुस्मैषु मनुस्मभूता पुरिमाय जातिषा मनुस्मलोके ।
 दिस्वान भिक्षू तसिते किलन्ते उद्दाम पातु उदकं ददाति ॥६॥
 यो वे किलन्तान् विपासितान् उद्दाम पातु उदकं ददाति ।
 सीतोदका तस्य भवन्ति नृज्यो पहतमत्त्या बहुपुण्डरीका ॥७॥

सा देवता अतमना भोग्यस्तानेव पुच्छिता ।
 पञ्च पुत्रा विवाहासि यस्तु बन्धसिद्धे कर्त्त ॥४॥
 अहं मनुस्तेषु मनुसभूता मुनिना बहोति सगुरुरग घरे ।
 अहं किरमं भिक्षु किण्वसन्नभनावितं ॥५॥
 तस्मै अरासिहं मायं पत्तन्ना सकेहि पाणिहि ।
 बन्धासिद्धिं दत्त्वाय मोक्षमि बन्धने बने ॥६॥
 तेन मे तादिसो बन्धो तेन मे ह्यभिगच्छति ।
 उण्यज्जलि च मे भोगा ये वेदि मनसो पिया ॥७॥
 तेन'मिह एवं जलितानुभावा बन्धो च मे सम्बदिता पभासती'ति ॥८॥
 सुगिताविमानं ब्रह्म ॥१५॥

१५—उत्तराविमान (११५)

अभिरक्तेन बन्धेन या त्वं तिष्ठसि देवते ।
 ओमारोन्ती दिवा सम्बा ओगधी विज तारका ॥१॥
 तेन ते तादिसो बन्धो तेन ते ह्यभिगच्छति ।
 उण्यज्जलि च ते भोगा ये वेदि मनसो पिया ॥२॥
 पुच्छामि तं वेदि महानुभावे मनुसभूता विमवाणि पुच्छं ।
 वेनासि एवं जलितानुभावा बन्धो च ॥ सम्बदिता पभासती'ति ॥३॥
 सा देवता अतमना भोग्यस्तानेव पुच्छिता ।
 पञ्च पुत्रा विवाहासि यस्तु बन्धसिद्धे कर्त्त ॥४॥
 इत्या च मच्छन्ति अधोपट्यामी ।
 नाटोति मध्यं परमावसन्निवा ॥
 अशोधना भक्षु बगानुवतिनी ।
 उचोसथे ----- निष्कण्यमता ॥५॥
 चानुदमि पञ्चदति या च पत्तस्तम जटुमी ।
 पाटिहारिपण्यञ्च जटुद्वयमुत्पण्य ॥६॥
 उचोमथं उचमि सदा सीतेषु संवृता ।
 सञ्जगा तन्विभावा च विमानं जावयाम'हं ॥७॥
 पाणाविषाया विरता मुतावादा च सञ्जगा
 वेद्या च अविचारा च अज्जगाना च आरका ॥८॥
 पञ्च भिक्षवाधे रता अरियमण्णान बोविदा ।
 उपासिता चक्षुमणो भोग्यस्त सारसिधो ॥९॥

अथर्ववेदे विष्णुः संहितायां संहितायां संहितायां संहितायां ।

वेदेषु सर्वे संहितायां संहितायां संहितायां संहितायां ।

सुविमाविमानं लेखनम् ॥१३॥

१३ - सुविमाविमानं (१३१३)

अथर्ववेदेन यन्त्रेण वा त्वं विदुमि देवते ।

ओमासेन्तीं दिवा सध्वा ओमधीं विदं तारया ॥१॥

वेन ते तादिमो यन्त्रो वेन ते ह्यभिगच्छति ।

उपगच्छन्ति च ते भोगा ये चेदि मनसो गिया ॥२॥

पुष्ट्यामि तं देवि महानुभावे मनुस्मभूता विमर्शमि पुष्ट्या ।

वेतासि एवं जलितानुभावा यन्त्रो च ते सध्वदिमा पमामनींति ॥३॥

मा देवाः सगमना मोक्षमन्त्रावेव पुष्ट्या ।

यन्त्रे पुष्ट्या विमर्शमि यन्त्रे यन्त्रमिदं त्वं ॥४॥

अथ मनुस्मभूते मनुस्मभूता सुविमाः सध्वदिमा मनुस्मभूते ।

अथर्व वेदे विष्णुः विमर्शमन्त्रावेव ॥५॥

यन्त्रे मनुस्मभूते पुष्ट्या यन्त्रे मनुस्मभूते ।

मा देवाः सगमना मोक्षमन्त्रावेव पुष्ट्या ।

यन्त्रे पुष्ट्या विमर्शमि यन्त्रे यन्त्रमिदं त्वं ॥६॥

उपगच्छन्ति च ते भोगा ये चेदि मनसो गिया ॥७॥

वेन त्वं तादिमो यन्त्रो वेन ते ह्यभिगच्छति ।

सुविमाविमानं लेखनम् ॥१३॥

१४ - सुविमाविमानं (१३१४)

अथर्ववेदेन यन्त्रेण वा त्वं विदुमि देवते ।

ओमासेन्तीं दिवा सध्वा ओमधीं विदं तारया ॥१॥

वेन ते तादिमो यन्त्रो वेन ते ह्यभिगच्छति ।

उपगच्छन्ति च ते भोगा ये चेदि मनसो गिया ॥२॥

पुष्ट्यामि तं देवि महानुभावे मनुस्मभूता विमर्शमि पुष्ट्या ।

वेतासि एवं जलितानुभावा यन्त्रो च ते सध्वदिमा पमामनींति ॥३॥

सा देवता अलमना भोगस्तानेन पुष्पिता ।
 पद्मं पुद्गा विपाशानि दग्ग वग्गमिहं वग्गं ॥४॥
 अहं मनुग्गेसु मनुग्गमूपा शुनिगा अहोनि मनुग्गम धरे ।
 अहं विग्गं विग्गु विग्गममनाविहं ॥५॥
 तग्ग अहानिहं अहं वग्गता मनेहि पाणिहि ।
 वग्गतामहिहं वग्गता भोगाणि मग्गने वने ॥६॥
 तेन मे तादिगो वग्गो तेन मे इधमिग्गति ।
 उत्तरग्गति व मे भोगा मे वेदि मग्गो रिता ॥७॥
 तेन हि एव जग्गिमानुभावा वग्गो व मे मग्गदिता वग्गमतीति ॥८॥
 सुनिगादिमानं पुरतमं ॥९॥

१५—उत्तरादिमान (११५)

अभिवक्त्तेन वग्गनेन सा त्वं तिग्गुमि देवो ।
 भोगातोली दिगा तग्गा भोगपी विव तादसा ॥१॥
 वेन ते तादिगो वग्गो वेन ते इधमिग्गति ।
 उत्तरग्गति व ते भोगा मे वेदि मग्गो रिता ॥२॥
 पुष्पाणि तं देदि मग्गानुभावे मनुग्गमूपा विमवाणि पुज्जं ।
 वेनाणि एवं जग्गिमानुभावा वग्गो व ते मग्गदिता वग्गमतीति ॥३॥
 सा देवता अलमना भोगस्तानेन पुष्पिता ।
 पद्मं पुद्गा विपाशानि दग्ग वग्गमिहं कन् ॥४॥
 इग्गा व मग्गतिहं अहोवग्गो ।
 मग्गोमि मग्गं वग्गतामहिहं ॥
 अहोपना भग्गु वग्गानुग्गिनी ।
 उत्तोगमे ----- विक्कवग्गता ॥५॥
 वापुह्मि वग्गवग्गि या व वक्कतस्स मग्गो ।
 पाणिहास्सिक्कवग्गं मग्गमनुग्गमग्गं ॥६॥
 उत्तोगमं उत्तमि सदा सीत्तेसु संवुपा ।
 ताज्जग्गा मग्गिमागा व विमानं आवतामहं ॥७॥
 वापाणिगा विरता मुनावादा व ताज्जग्गा
 वेग्गा व अरिवादा व मग्गतागा व आवता ॥८॥
 पग्ग विक्कवादे रग्गा अरिक्कवग्गान वग्गिदिता ।
 उत्तोगिवा वग्गमुग्गो भोगमग्ग वग्गतिग्गो ॥९॥

साहं मनेन मीनेन यगता च यगमिनी ।

अनुनीमि गते पुञ्जं मृगिता च मित्र आभवा ॥१०॥

तेन मे तादृशो यगो तेन मे उपमिनीति ।

उपमिनीति च मे योगा ये चेति यगो रित ॥११॥

यत्तदमि ते भिक्षु यद्गानुभाय यनुगम्यता यमद अर्थाय ।

तेन हि एव अग्निगानुभाया यगो च मे यन्मिमा यमागोति ॥१२॥

मम च मन्ये यत्नेन भगवतो पादे गिरगा वन्देऽर्थाय—

उत्तरा नाम भन्ये उत्तमिमा भगवतो पादे गिरगा वन्देऽर्थाय ।

अनच्छरिं स्तो पनेन भन्ये यं म भगवा अञ्जयस्मि

सामञ्ज्यकदे व्याख्येय । त भगवा गतिदानाधिकदे व्याख्येय ।

उत्तराविमानं यगत्पदं ॥१५॥

१६—सिरिमाविमानं (१।१६)

युता च ते परमालङ्कता ह्या अधोमुक्ता अधमिगमा वती जता ।

अभिनिमिता पञ्चरथा सता च ते अन्वेति त सारथिर्वादिता ह्या ॥१॥

सा तिष्ठति रथवरे अञ्जयता औभासत अलमिव जोतिषावरो ।

पुच्छामि तं वरतनु अगोमदस्मने नस्मा काया अनधिवर उपागमि ॥२॥

काभागपत्तानम्पयाहु अनुत्तरा निम्माय निम्माय रमन्ति देवता ।

तस्मा काया अञ्जयकामवण्णनी इषागता अनधिवर नमस्मिन् ॥३॥

किं त्व पुरे सुचरितमावरी इष केनासि त्वं अमितयमा सुवेदिता ।

इषी च ते अनधिवरा विहङ्गमा वण्णो च ते दस दिमा विरोचनि ॥४॥

देवेहि त्व परिव्रजमवकता चसि कुतो युता सुगमिगतामि देवने ।

कस्म वा त्वं यत्नकरानुमासनी आधिक्य मे त्व यदि बुद्धमाविका ॥५॥

नगन्तरे नगरवरे मुमापिते परिवारिका राजवरस्य मिरीमनो ।

नन्वे च गीते परममुमिस्विता अहं सिरिमानिम राजगहे अवेदिन् ॥६॥

बुद्धो च मे इमिमनिभो विनायको अदेमयि समुदयदुक्कनिष्पल ।

असत्तत दुक्कनिरोधं सस्मत्तं यगच्छिमे अकृत्तिमञ्जयं मिव ॥७॥

सुत्तानहं अमनस्य असत्तत तयागतस्म अनधिवरस्म सासनं ।

सीलेस्वहं परममुमंयुताअहं यग्मे डिता नरवरबुद्धदेमिने ॥८॥

अन्वान तं विरज पद अममत्तं तयागनेन नाधिवरेन देमिने ।

तत्पेवहं समपसयाधिमापुत्ति सा एव मे परमनियामता अहं ॥९॥

मन्त्राणां अमरपदं विमोक्तं एव हिंसायां अधिगमये विमोक्तिः ।
 अमरपदा बहुजनप्रियं अर्धं गिरुं रतिं पञ्चबुधोपायार्थं ॥१०॥
 एवं अर्धं अमरपदादि देवता मयापन्नं अधिगम्य माविषा ।
 अमरपदा पञ्चमे परितृप्ता मोक्षप्राप्ता न च पुनरपि दुर्गतिः ॥११॥
 एव हिंसा अर्धपदं उपार्जयिष्यामि पुनरपि च भिषगवो ।
 अमरिणो लभन्ममामयं निबं मयापदा गिरिपदो धम्मरात्रिनो ॥१२॥
 शिवा मुनि मुनिमनोहरं पतिनाम् ।
 लयागं लभन्ममामरार्थं ॥
 लयागं पुनरपि विनायकं ।
 वरामहं वरमाप्तानुबन्धवन्ति ॥
 तिरिक्तादिमार्गं लोभसत्तं ॥१६॥

१७—बैमहासिधिमार्गं (११७)

इदं विमानं रक्षितं पञ्चमरं वेदुस्त्वियम्भं तप्तं मुनिमिमां ।
 मुक्तावलीनां हि लभन्ममोत्थं दानं मम धम्मरात्रिधम्मम्भं ॥१॥
 तप्तपद्मा पुनित्पत्ता इमां तप्तं लक्ष्म्यानि धनेन धम्मना ।
 मुक्ता नि अन्तुपत्ता यत्तिमिनी मोमासत्तं विदुमि पुम्भदेवता ॥२॥
 मगी अधिगमूह यथा विरोधति नक्ततत्तात्रादि लक्ष्म्यानि ।
 मयेव एव अन्तुपत्ता इमं दत्तमाना मसत्ता विरोधति ॥३॥
 मुक्ता नु अगम्य अनोमदत्तने उपपत्ता एवं मयं मयं इव ।
 धम्म च देवा निदत्ता सत्तिम्भवा सम्भेन तत्पामये दत्तनेन तन्ति ॥४॥
 यमेन लक्ष्म अन्तुपत्ताये धम्मं मुक्ता मुक्ता इव अगम्य मुक्ता ।
 अराजानी माय पुरन्ति जामिनिं तत्प पुरे अटोमि वेसवत्तिता ॥५॥
 बुद्धे च धम्मं च धम्मप्रमानमा सधे च एवन्तिपता अमंगये ।
 अराजसिधिमार्गं आगन्तुपत्ता सम्भोधिधम्मं निवत्ता अनामयेति ॥६॥
 लक्ष्म्याभिर्नदामये रत्तापत्ताये ते धम्मं च एवं यत्ता विरोधति ।
 बुद्धे च धम्मं च धम्मप्रमानमे सधे च एवन्तिपते अमंगये ।
 अराजसिधिमार्गं आगन्तुपत्ता सम्भोधिधम्मं निवत्ता अनामयेति ॥७॥
 बैमहासिधिमार्गं सत्तरसत्तं ॥१७॥

इदं पदं पीडा, मयो मया, रतिरतिरतिरति । ३ पति, ३ मुनिमन्त्र, ज्ञान, शिवा,
 बैमहासिधिमार्गं, मयो मेव पञ्चबुधोपायार्थं ।

इति विमाने पठमो वग्गो ॥१॥

२—चित्तलता वग्गो

१८—दासीविमानं (१।१)

अपि सक्को 'व देविन्दो रम्मे चित्तलतावने ।
 समन्ता अनुपरियासि नारिगणपुरक्खिता ॥१॥
 ओभासेन्ती दिसा सव्वा ओसणी विव तारका ।
 केन ते तादिसो वण्णो केन ते इवमिज्जति ।
 उप्पज्जन्ति च ते भोगा ये केचि मनसो पिया ॥२॥
 पुच्छामि त देवि महानुभावे मनुस्सभूता किमकासि पुञ्ज ।
 केनासि एव जन्त्रितानुभावा वण्णो च ते सव्वदिसा पभासतीति ॥३॥
 सा देवता अत्तमन्ना भोगल्लानेन पुञ्जिता ।
 पञ्च पुद्वा विपाकासि यस्स कम्मस्सि'दं फलं ॥४॥
 अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूता दासी अहोसि परपेस्सिया कुले ।
 उपासिकं चण्डलमनो गोतमस्स यस्सस्सिनो ॥५॥
 तस्स मे निक्कमो आसि सासने तस्म तादिनो ।
 वामं भिज्जतु 'यं कामी नेव अत्थेत्थसन्धनं ॥६॥
 सिक्खमापदानं पञ्चवन्नं मग्गो सोवत्थिको निवो ।
 अकण्ठको अगहणो उदु सग्गि पदेदिनो ॥७॥
 निक्कमस्स फलं पस्स ययिदं पापुणिन्विक्का ।
 अमल्लजिक्का रज्जोमिदं सक्कस्स वसवत्तिनो ॥८॥
 गद्धि तुस्सिगहस्मानि पटिबोधं करोन्ति मे ।
 मान्दवो मणमो भीमो सापुत्रादि पयगियो ॥९॥
 पोंस्सरो च मुत्तमो च बीणा मोक्खा च नारियो ।
 मन्दा वेड मुत्तहा च सोनहिन्ना मुत्तिग्गिक्का ॥१०॥
 अण्डमन्ना विण्णवेसी मुत्तरीजानि वारणी ।
 एत्तिरम्मा मुत्तमा च मुत्तहा मुत्तहावरी ॥११॥
 एत्ता अज्जा च सेट्थामे अच्चरान पवोयिक्का ।
 ना यं वान्नेनुपायन्त्वा अग्निमार्गान्ति देवता ॥१२॥

एतद् भवत्यस्य दानाय १५ तं यमयागमे ।
 यदिदं भवत्युत्तमानं यत्तुत्तमानमेव ॥१३॥
 अतोऽ' अथर्व' ययं विद्वान् यथाचनं ।
 भुज्य भवत्युत्तमानं इयं मयि ययम् ॥
 भुज्य भवत्युत्तमानं इयं येन ययम् ॥१४॥
 तेन सत्यवत्याय ययम् भुज्यं वटु ।
 यत्तुत्तमानं योऽ' विद्वान् भोग्यमयिगो वि ॥१५॥

वागीविचारं ययम् ॥१६॥

१६ — साम्प्रदायिकविचार (२१२)

अथिवानेन वयनेन या त्वं विदुमि देवने ।
 भोग्यामेनी दिगा सत्त्वा भोग्या वि य सारवा ॥१॥
 येन ते सादिनो वयने --- ये [१४] --- ॥२॥
 वयने च ते सत्त्वादिना यथागनी वि ॥३॥
 सा देवता अथमना भोग्यत्वानेन पुष्टिना ।
 ययं पुष्टा विद्यावामि दत्ता वयमिदं ययं ॥४॥
 देवदत्तादिना विद्यावामि अटु ययं विद्यावामि ।
 सत्य संमरमानानं सावधानं यदेति ॥५॥
 अथर्व भुज्यायं दत्तं लोचनी वीरवयम् ॥६॥
 अथर्वि उक्तुमेतु विद्यावामि येनसा ॥७॥
 यत्तुत्तमानं ययं ययं ययं ययं ॥८॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥९॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१०॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥११॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१२॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१३॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१४॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१५॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१६॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१७॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१८॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥१९॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥२०॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥२१॥
 ययं ययं ययं ययं ययं ययं ॥२२॥

၁။ ဤ အမည် အောက်တွင် ရေးသားပါ။
 ၂။ အမည်အောက်တွင် ရေးသားပါ။
 ၃။ အမည်အောက်တွင် ရေးသားပါ။
 ၄။ အမည်အောက်တွင် ရေးသားပါ။

संयुक्त फ़ॉन्ट प्रारूप 1.0

४ • अङ्ग-वर्णनं १०१ पृष्ठ-संख्या १३३३

[illegible]

अथवा

मम च भन्ते वचनेन भगवतो वन्दे विष्णो कन्देव्यानि —

‘सन्तुषा ताम भन्ते उतागिरा भगवतो वन्दे विष्णो कन्देव्यानि’

अतस्तुष्टिर्गमो वन्दे भन्ते यं मं भगवत् अञ्जनास्मिन् गाम्भिर्यात् इत्येव

तं भगवत् सत्सदाशक्तिरने श्यानामीति ।

सन्तुषा विमानं बुधिर ॥२॥

२०—आनाम दायिकाभिमानं (२।३)

विष्णवे ते चरन्त्यम् मुष्टिभूत्यम् तिष्ठते ।

दष्टिहा कण्ठा नारि परागास्मत्प्रिया ॥१॥

या ते अशानि आचामं पमप्रा भवेहि वामिहि ।

सा ह्रिया मनुर्न देहं कं नु गादिनां गानि ॥२॥

विष्णवे मे चरन्त्यम् (मुष्टिभूत्यम्) तिष्ठते ।

दष्टिहा कण्ठा नारि परागास्मत्प्रिया ॥३॥

या मे अशानि आचामं पमप्रा भवेहि वामिहि ।

सा ह्रिया मनुर्न देहं विष्णुमुत्ता इतो वृता ॥४॥

निम्नतरङ्गिनो नाम सन्नि देवा महिद्धिरा ।

तत्प सा मुविना नारि मोदिना चामदायिका ॥५॥

अहो दान वरा क्रिया कस्मणे मुष्णतिष्ठि ।

पराभातेन दानेन इजित्यथ वन दन्तिना ॥६॥

या महेशित्त वारेम्य चकवतिम्य रात्रिनो ।

नारि मन्वद्भ्य वल्पाणी भतु च नोमदस्मिका ।

एतस्साचामदानस्त कलं नाप्यन्ति सोऽस्मि ॥७॥

सत निष्ठा सत अस्सा सत अस्सनरो रथा ।

सत कञ्जासहस्रानि आमुत्तमणिकुण्डला ।

एतस्सा चामदानस्त कलं नाप्यन्ति सोऽस्मि ॥८॥

मत्तं हेमवता नत्वा ईया दन्ता उरुद्धवा ।

सुवण्णकच्छा मातङ्ग्या हेमकपनिवाससा ।

एतस्सा चामदानस्त कलं नाप्यन्ति सोऽस्मि ॥९॥

चतुर्धं महादीपानि इस्वरं यो ध कारये ।

एतस्सा चामदानस्त कलं नाप्यन्ति सोऽस्मि ॥१०॥

अनाम दायिकाभिमानं ततियं ॥१॥

केन वायं उपपन्ना तावतिसं मसस्मिनि ।
 देवते पुच्छिता 'विश्व किस्स कम्मस्सिदं फल ॥३॥
 भट्ठित्थिका'नि म अज्जिमु किम्बिलायं उपामिका ।
 सदा सीलेन सम्पन्ना सविभागरता सदा ॥४॥
 अच्छादनं च भत्त च सेनासन पदीपर्यं ।
 अदासि उज्जुमूतेमु विप्पमग्गेन चेतसा ॥५॥
 चातुर्दसि पंचदसि याव पस्सस्म अट्ठमि ।
 पानिहारिय पस्वञ्च अट्ठंगमुत्तमायन ॥६॥
 उपोसथ उपवसि सदा सीले सुमवुता ।
 पाणातिपाता विरता मुसावादा च संञ्जना ॥७॥
 धेय्या च अनिवारा च मज्जपाना च आरका ।
 पञ्चसिक्खापदे रता अरियसञ्चान बोविदा ॥८॥
 उपामिका चक्खुमत्तो अप्पमादविहारिणी
 वताववासा वतकुमला ततो बुता सपप्पमा अनुविचरामि नन्दनं ॥९॥
 भिक्खू च'हं परमहितानुवम्पके अभोत्रयि तपस्सियुग महामुनि ।
 वताववासा वतकुमला ततो बुता सपप्पमा अनुविचरामि नन्दनं ॥१०॥
 अट्ठक्षिणं अरारिमिदं सुमावहं उपोसथं सनत्तमुपासमि अहं ।
 वताववासा वतकुमला ततो बुता
 सपप्पमा अनुविचरामि नन्दनन्ति ॥११॥

भट्ठित्थिकाविमानं पञ्चवर्गं ॥५॥

२३—सोनक्षिप्पिमानं (२।९)

अत्रिक्खन्नेन वण्णेन या त्थं तिठ्ठमि देवो ।
 ओमायेन्ती दिमा सग्गा ओमपी विदं तात्वा ॥१॥
 केन ते तादिमो वण्णो केन ते इदं विज्जति ।
 उप्पज्जन्ति च ते ओमा ये केवि मनमो दिवा ॥२॥
 पुच्छामि तं देवि महानुभावे धनुस्सभूता विक्खमाणि पुज्जो ।
 केनापि एवे अट्ठित्तानुभावा वण्णो च ते मज्जदिग्गा पभाणी'नि ॥३॥
 सा देवता मलमना ओमत्तानेन पुच्छिता ।
 वट्ठं पुट्ठा विराट्ठमि वरम् वरमस्सिदं वरं ॥४॥

लोमहस्ता नि धं अङ्गिनीं नृणां नमोऽर्पयति ।
 सदागोत्रेण सत्पत्न्या संविभामरणा मदा ॥५॥
 अन्त्यादनञ्च भलञ्च सेवामर्गं पदीर्यते ।
 अदाति उमुमुनेषु विषमधेन वेनसा ॥६॥
 चानुदति पञ्चदति या च पञ्चमस अदुमि ।
 पतिहारीपञ्चमञ्च अदुहन्मृगमात्रि ॥७॥
 उद्योगं उद्योगि मदा सीते मुन्युता ।
 पञ्चाविशाना विरता मृगावादा मुन्युता ॥८॥
 वेदा च अविचारा च मज्जाना च आरवा ।
 पञ्च विपत्तये रता अविपत्तयान् वेदिरता ।
 उद्योगि चानुमुनेषु गोपमर्गं यत्नमिनी ॥९॥
 तेन ते लोमहो वल्लो वे
 वल्लो च ते सदा विता वमामनीति ॥१०, ११॥
 लोमहस्ताविमर्शं सदा ॥१२॥

२४ - लोमहस्ताविमर्श (५१०)

अविपत्तये चानुमुनेषु नृणां नमोऽर्पयति ।
 लोमहस्ता विता सदा लोमहो विता सदा ॥१॥
 वेन ते लोमहो वल्लो वे
 वल्लो च ते सदा विता वमामनीति ॥२॥
 या वेदा अविचारा च
 मज्जा अविचारा च ॥३॥
 उद्योगं वि धं अङ्गिनीं नृणां नमोऽर्पयति ।
 सदा सीतेन सत्पत्न्या संविभामरणा मदा ॥४॥
 अन्त्यादनञ्च भलञ्च सेवामर्गं पदीर्यते
 अदाति उमुमुनेषु विषमधेन वेनसा ॥५॥
 चानुदति पञ्चदति या च पञ्चमस अदुमि ।
 पतिहारीपञ्चमञ्च अदुहन्मृगमात्रि ॥६॥
 उद्योगं उद्योगि मदा सीते मुन्युता ।
 पञ्चाविशाना विरता मृगावादा च मज्जाना ॥७॥

येष्वा च अनितारा च मञ्जुवर्णा च आम्ना ।
 पञ्च तिर्य्यागदे रत्ना अरिपमञ्जान कोरिदा ।
 उपासिका चक्षुमनो मोलमग्न्य यमग्निनो ॥१॥
 तेन मे तादिसो वण्णो . . पे
 वण्णो च मे मन्त्रदिमा पमाग्नीनि ॥१०, ११॥
 अभिरम्बन नन्दनं मुत्वा छन्दो मे उपपञ्चय ।
 तत्तय वित्तं पणिघाय उपपन्नमिह नन्दन ॥१२॥
 नाकामि मत्पुवचन बुद्धस्मादिच्छवन्मनो ।
 हीने वित्तं पणिघाय म'ग्निं पञ्चानुवार्ताणी ॥१३॥
 कीव चिरं विमानास्मि इष वस्सगुणोसये ।
 देवते पुच्छिता' चित्तं यदि जानामि आयुनो ॥१४॥
 सट्ठिवस्ससहस्सानि निस्सो च वस्सतो'ट्ठियो ।
 इष उवा महामुनि एतो चुता ममिस्सामि ममुस्सान सहस्रगन्ति ॥१५॥
 मा त्व उगोसये भयि सम्बुद्धेनास्ति व्याकता ।
 सोतापन्ना वित्तेसमि पहीना तव दुग्गतीति ॥१६॥
 उपोसयाविमानं सत्तमं ॥७॥

२५—सुनिहाविमानं (२।८)

अभिरक्त्तेन वण्णेन या त्व तिष्ठसि देवते ।
 ओभासेत्तो दिसा सम्वा ओसथी विय तारका ॥१॥
 केन ते तादिसो वण्णो . . पे . . वण्णो च ते सम्बदिसा पमासतीति ॥२॥
 सा देवता असमता . . पे . . मम्म कम्मस्सिद्ध कले ॥३॥
 सुनिहाति म अज्झिमु राजगहस्मि उपासिका ।
 सट्ठासीलेन सम्पशा सविमायस्ता सता ॥५॥
 अन्टानञ्च भत्तञ्च सेनासुन पदीपिय ।
 अदाति उज्जुभूतेगु विष्णसन्नेन चेतसा ॥६॥
 पानुदमि पञ्चदमि याच पक्कस्स अट्ठमी ।
 पाटिहारिपक्कञ्च अट्ठङ्गमुत्तमावर्त ॥७॥
 उगोसये उपवसि सदा सीले सुमवुता ।
 पणानिपाना विरता भुतावादा च सञ्जाना ॥८॥

देव्या च अविद्याया च मय्यानां च आख्या ।
 पञ्चमिहव्यापदे रता अविद्यामन्त्रान् चोदय ।
 उपायिना चकृममो मोक्षमग्ग मय्यिगमो ॥१॥
 तेन मे तादिमो वप्नो ॥ २ ॥ वप्नो च मे मय्यदिना पञ्चागर्हि ॥—१०, ११॥

गुणिह्वाविमार्गं मनुष्यं ॥८॥

२६—गुणिह्वाविमार्गं (२।६)

अभिरुचयेन वप्नोऽयं या एव विदुर्नि देवते ।
 ओमागोऽपी दिवा मय्या ओमधी विव मय्या ॥१॥
 तेन मे तादिमो वप्नो ॥ २ ॥ वप्नो च मे मय्यदिना पञ्चागर्हि ॥—११, १२॥
 या देवता अममना ॥ ३ ॥ मय्य मय्यदिना पञ्चागर्हि ॥—१३॥
 गुणिह्वावि मं अविद्यां वामगर्हि उपायिना ।
 मय्या तेन मय्या मय्यिगममया मया ॥४॥
 अमय्यमय्य मय्यमय्य मय्यामय्य वप्नोऽयं ।
 अयागि उमुमुमे गुणिह्वामय्य मय्या ॥५॥
 वागुह्वा विवमय्य मया च मय्यमय्य मय्या ॥
 वागुह्वा विवमय्य मय्या मय्या मय्यामय्य ॥६॥
 उपायिना उपायि मया मय्या मय्यामय्या ।
 वागुह्वा विवमय्य मय्या मय्यामय्या च मय्यामय्या ॥७॥
 मय्या च अविद्याया च मय्यामय्या च आख्या ।
 पञ्चमिहव्यापदे रता अविद्यामन्त्रान् चोदय ।
 उपायिना चकृममो मोक्षमग्ग मय्यिगमो ॥८॥
 तेन मे तादिमो वप्नो ॥ ९ ॥ वप्नो च मे मय्यदिना पञ्चागर्हि ॥—१४, १५॥

गुणिह्वाविमार्गं मनुष्यं ॥९॥

२७ विवमय्य, १०, ११, १२, १३, १४, १५

अभिरुचयेन वप्नोऽयं या एव विदुर्नि देवते ।
 ओमागोऽपी दिवा मय्या ओमधी विव मय्या ॥१॥

येय्या च अनिचारा च मञ्जवपाना च आरणा ।
 पञ्च भिक्षापदे रता अरियमच्चान कोविदा ।
 उतामिवा चक्कुमतो मोनमम्म यमम्मिनो ॥१॥
 तेन मे तादिसो वण्णो ...ये
 वण्णो च मे सच्चदिमा पमामनीनि ॥१०, ११॥
 अभिक्खन नन्दनं मुत्वा छन्दो मे उपपज्जय ।
 तत्थ वित्तं पणिघाय उपपन्नमिह नन्दन ॥१२॥
 नाकांमि सत्थुवचनं बूद्धस्मादिक्खण्णुनो ।
 हीने वित्तं पणिघाय म'मिह पण्डानुनागिनी ॥१३॥
 कीव विर विमानस्मि इय वस्ममुण्णेमये ।
 देवते पुब्बिछत्ता' विस्सु मदि जानासि आयुनो ॥१४॥
 सट्ठिवत्तसहस्मानि तिस्रो च वस्मकोटियो ।
 इय द्ढवा महामुनि एतो चुत्ता गमिस्सामि ममुम्मान सहध्वनलि ॥१५॥
 मा त्व उणोमये मयि सम्बुद्धेनामि व्याकता ।
 सोत्तापन्ना विवेषयि पहीना तव दुग्गतीति ॥१६॥
 उपोत्तमाविमानं सत्तय ॥१७॥

२५—सुनिहाविमानं (२।८)

अभिक्खन्तेन वण्णेन या एवं तिट्ठसि देवते ।
 ओमामेत्तो' दिता सय्या ओत्तपी विप तारका ॥१॥
 तेन ते तादिसो वण्णो ...ये...वण्णो च ते सच्चदिता पमासतीनि ॥२, ३॥
 मा देवता अत्तमना...ये...यस्स कम्मस्मिदं कलं ॥४॥
 सुनिहाति म अज्झिंमु रात्रगहस्मि उपासिका ।
 सज्जार्गलेन सय्यता सविमागरता सता ॥५॥
 मण्डानञ्च मत्तञ्च मेनामनं पदीरियं ।
 मरामि उज्जुत्तेमु विप्पमन्नेन चेत्तमा ॥६॥
 थानु'मि पञ्चदमि याव पक्कमम मट्ठमी ।
 पाटिहागिपरक्खञ्च मट्ठममुत्तमागलं ॥७॥
 उणोमये उवमि सता मीले मुग्गुत्ता ।
 पाटिहागता विग्गा मसावासा च सज्जता ॥८॥

देवता च अविचार्य च मरुत्तवाना च आरुच्य ।
 मरुत्तमिवत्तवानादे वता अविमलकान चोविता ।
 उपायिका चकम्पयो मोचमग्न यमगिनी ॥९॥
 मेन मे नादिगो वल्गो . वे वल्गो च मे मरुत्ताना यमगिनी—१०, ११॥

गुह्यविमानं अटुलं ॥८॥

२१—गुह्यविमानं (२।६)

अभिचार्यो वल्गो न सा र्व विदुमि देवदे ।
 मोभागेनी दिवा मरुत्ता भोगी विद मरुत्ता ॥१॥
 वेन मे नादिगो वल्गो वे वल्गो च मे मरुत्ताना यमगिनी ॥२॥
 ना देवता अमगना वे मरुत्ता मरुत्ताना यम ॥३॥
 गुह्यविमानं न अटुलं यमगिनी उपायिका ।
 मरुत्ता मेन मरुत्ता मोचमग्न मरुत्ता ॥४॥
 अमरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता ॥५॥
 अमरुत्ता उपायिका अमरुत्ता मरुत्ता ॥६॥
 अमरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता ॥७॥
 अमरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता ॥८॥
 उपायिका उपायिका मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता ॥९॥
 मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता ॥१०॥
 वेन मे नादिगो वल्गो वे वल्गो च मे मरुत्ताना यमगिनी ॥११॥
 मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता मरुत्ता ॥१२॥
 गुह्यविमानं अटुलं ॥१३॥

केन ते तादिसो वण्णो... पे... वण्णो च ते सब्बदिमा पमासतीति ॥२३॥
 सा देवता अत्तमना... पे... यस्स कम्मस्सिद्धं फलं ॥२४॥
 अहं मनुस्सेसु मनुस्समूता पुरिमाय जानिया मनुस्सलोके ।
 अहं विरजं ब्रुहं विप्पसन्नमनाविलं ॥२५॥
 तस्स अदासहं भिक्खं पसन्ना सक्केहि पाणिहि ॥२६॥
 तेन मे तादिसो वण्णो... पे... वण्णो च मे सब्बदिमा पमासतीति ॥२७॥
 भिक्षुतादायिकाविमानं इमं ॥२८॥

२८—भिक्षुतादायिकाविमानं (२।११)

अभिक्खन्तेन वण्णेन मा त्वं निद्रुमि देवते ।
 ओभासेत्ती दिठा सम्भा ओसथो विप साग्वा ॥२९॥
 केन ते तादिसो वण्णो... पे... वण्णो च ते सब्बदिमा पमासतीति ॥३०॥
 सा देवता अत्तमना ... पे... यस्स कम्मस्सिद्धं फलं ॥३१॥
 अहं मनुस्सेसु मनुस्समूता पुरिमाय जानिया मनुस्सलोके ॥३२॥
 अहं विरजं भिक्खुं विप्पसन्नमनाविलं ।
 तस्स अदासहं भिक्खं पसन्ना सक्केहि पाणिहि ॥३३॥
 तेन मे तादिसो वण्णो ... पे... वण्णो च मे सब्बदिमा पमासतीति ॥३४॥
 दुत्तिप भिक्षुतादायिकाविमानं एवावसं ॥३५॥

उदात्त—

एते येन अमुका च अथ आत्मा—एवमिहा ।
 एवमिहा मरेद्विषा येन ओस देवा उपेक्षया ।
 मिहा येन दुत्तिप च ते च निवृत्त्या एवमिहा ।
 एतेनैव एवमिहा ।

इति विमाने दुत्तिपवग्गो ॥२॥

आप्तार्थं पट्यं ॥२॥

૩—પાલિટ્ટનક યમ્મો

૫૬—ટુઝામિદાનં (૩૧૧)

ટુઝામો મે યમ્મો યમ્મો મમ્મા ઓઝામો દિગા ।
 મારિયો મર્મ્મામિ મારિયિ દેવપુત્તા અન્નરુપ્પા ॥૧॥
 મોદનિ વરિયારેનિ ત્વ મુત્તાય દેવો ।
 મોદ્ધમાનિ કિમ્માનાનિ ત્વિમ્માનિ મુદ્ધમમે ॥૨॥
 મુદ્ધમિ દમ્મમા ભેનં માર્ગવામમ્મામિદ્ધનં ।
 અધિમ્માના મટ્ઠમાનિ દેવવાપે વમોદનિ ।
 દેવો પુન્નિપારિવલ્લ મમ્મા વરમ્મામિદં વર્મ્મિ ॥૩॥
 અદં મમ્મામેત્તુ મમ્મામમ્મા મુર્મ્માદિ મુર્મે મુર્મ્મા અર્મ્મા ॥૪॥
 અમ્માદેત્તુ વરિયેત્તુ મહાભીતેત્તુ માર્ગમા
 વિરમાવ વરમામમ્મા અમ્મં ભે અદામ્મં ॥૫॥
 તદાદં માર્ગમા' વિરિમ્મં મમ્માને આમ્માને દમ્મા
 મમ્મા અદામ્મં મુર્મં વમ્મા મારિદિ વારિદિ ॥૬॥
 દુરિમ્મા માર્ગુ વરિમાનિ અવિરિપા મુર્મ વમ્મા
 મ મં માર્ગુરિપા દુરિમ્મા મમ્મામમ્મા વદામ્મં ॥૭॥
 તત્તો મે માર્ગુ દુરિપા વર્મામિ મુર્માને મ
 મુર્મ્મામિદ્ધ અવધિ મં માર્મ્માનં આમિદ્ધ વિવ ॥૮॥
 માર્મ્મા વાવમ્મા મેવં અ વિવ્માના માર્મ્મા
 માર્મ્માવમાન દેવમા અન્નરુપ્પા વાર્મ્મા ॥૯॥
 ભેનં મે મારિદિયો યમ્મો મે અન્નરુપ્પા દેવમાવમાન વમ્મા ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧
 ટુઝામિદાનં અન્ન ૩૧૧

૬૭—ટુઝામિદાનં (૩૧૨)

ઓઝામિદાનં અન્નરુપ્પા વાર્મ્મા અર્મ્મા ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧
 મોદનિ અન્નરુપ્પા વાર્મ્મા ૩૧૨

पुच्छामि तमुण्डमालधारिणि आवेळिनि वञ्चनमन्निमत्तत्वे ।
 अतःके उत्तमवत्यधारिणि का त्वं मुने देवने वन्दने मम ॥२॥
 किं त्वं पुरे कम्ममकासि अतना मनुस्सभूता पुरिमाय जानिया ।
 दान सुविष्णं अय मीलसञ्जम केन्पपत्ता मुगतिं पसस्मिनी ।
 देवने पुच्छितां चिग्ग किस्स कम्मस्सिद फलन्ति ॥३॥
 इदानीं भन्ते इम मेव गामे विण्ढाय अट्ठाक घरं उपागमि ।
 ततो उच्छु अस्सादामि खण्डिकं पसप्रविता अनुत्तय पीनिपा ॥४॥
 सस्सु च पच्छा अनुवुज्जते ममं कहन्नु उच्छुं यनुके अवावरि ।
 न छद्दितां न च तादिन मया सन्तस्स भिक्खुस्स सय अदासह ॥५॥
 सुप्प इद इस्मरियपथो मम इत्तिस्ता सस्सु परिभासने मम ।
 पीठ गहेत्वा पट्ठा अशामि मे ततो बुना कालकतम्हि देवता ॥६॥
 तदेव कम्मं कुमलं कत मया सुवञ्च कम्ममनुमोमि अतता ।
 देवेहि सडि परिचारियामहं मोदामहं कामगुणेहि पञ्चहि ॥७॥
 तदेव कम्मं कुमलं कतं मया सुवञ्च कम्मा अनुमोमि अतता ।
 देविन्दगुत्ता निदसेहि रत्तिता सपप्पिता कामगुणेहि पञ्चहि ॥८॥
 एतादिमं पुञ्जाफलं अनप्यकं महाविपाका मम उच्छुददित्तिणा ।
 देवेहि सडि परिचारियामहं मोदामहं कामगुणेहि पञ्चहि ॥९॥
 एतादिमं पुञ्जाफलं अनप्यकं महानुत्तिका मम उच्छुददित्तिणा ।
 देविन्दगुत्ता निदसेहि रत्तिता सहस्मनेत्तोरेव मन्दने यने ॥१०॥
 सुवञ्च भन्ते अनुक्खण्णं विदु उपेक्ख वन्दि कुमलञ्च पुच्छिया ।
 ततो ते उच्छुस्स अदामि खण्डिकं पसप्रविता अनुत्तय पीनिपाति ॥११॥
 उच्छुविमानं कुनिपे ॥२॥

३१—पुण्ड्रविमानं (३।३)

पण्ड्रमनेट्टे मणिमोण्डाविने पुण्ड्रविमाने मयने उटारे ।
 तथ्यच्छामि देवि महानुभावे उक्खाववा इडि जिनुस्समाणा ॥१॥
 इमा च ते अण्डराधो मयल्लो अण्णन्ति गायन्ति पगोदपन्ति ।
 देविद्विगामि महानुभावे मनुस्सभूता रिमवामि पुञ्जा ।
 देवामि एवं आदितामूभावा यण्णो च ते मग्गदिगा यमागनीदि ॥२॥
 अहं मनुस्सभूते मनुस्सभूता अहं दे वुत्ते मुनिगा अटोमि ।
 अहं मनुस्सभूते मनुस्सभूता अहं दे वुत्ते मुनिगा अटोमि ॥३॥

1. The first part of the paper is devoted to a discussion of the
 2. various methods of determining the rate of reaction.
 3. The second part is devoted to a discussion of the
 4. various methods of determining the order of reaction.
 5. The third part is devoted to a discussion of the
 6. various methods of determining the activation energy.
 7. The fourth part is devoted to a discussion of the
 8. various methods of determining the equilibrium constant.
 9. The fifth part is devoted to a discussion of the
 10. various methods of determining the rate of reaction.

1. The first part of the paper is devoted to a discussion of the
 2. various methods of determining the rate of reaction.
 3. The second part is devoted to a discussion of the
 4. various methods of determining the order of reaction.
 5. The third part is devoted to a discussion of the
 6. various methods of determining the activation energy.
 7. The fourth part is devoted to a discussion of the
 8. various methods of determining the equilibrium constant.
 9. The fifth part is devoted to a discussion of the
 10. various methods of determining the rate of reaction.

गुप्तं नृपं भागिनी यं अयं मया यं नो अनुविन्द्य प्रविशतीति ।
 पत्नियो हिमदृष्टा हिमिद्रा माग्निं गतिं च नेमं वरुणं च देवता ॥८॥
 पत्नीषु धर्मं पवस्ति गम्यता पतिभ्यां यथा भागिनी इतिवती ।
 पत्नीषु धर्मं पवस्ति गम्यता लब्धायमे भागिनी अयं मया ॥९॥
 गीहो यथा पश्यामानुमोचरो महिष्यरं पश्यामावगिन्ता ।
 पश्यात् पश्या इदरे चतुर्गदे गृहे मितं मादनि मंगमोत्रो ॥१०॥
 तथैव गदा इय भगिन्याविता भगारं निग्माय गतिं अनुभवा ।
 कोपं वधिष्या अनुभुया मण्डेरं गमन्ति मा मोदति यम आरिनीति ॥११॥
 लताविमानं चतुर्थं ॥८॥

३३—गुप्तिनविमानं (३१४)

वत्पुत्तमदायिका

(१) पुत्तमदायिका—

सत्तन्त्रिं शुभधुरं रामनेम्यमवाधीय ।
 सौमं रत्नमिह अवृष्टेति वरणं मे होहि कोविद्यानि ॥१॥
 अहं ते वरणं ह्रीमि अहमावरिपूजको ।
 न तं जहिस्तानि विस्मो विस्ममावरिप्रेस्तप्रीति ॥२॥
 अभिवन्तेन वग्नेन वा त्य निद्रमि देवते ।
 ओमगोप्ती दिता सन्वा ओषधीं विष तारका ॥३॥
 केन ते तादिसो वग्णो केन ते इधमिहानि ।
 उप्पन्नन्ति च ते भीमा ये केवि मनसो विषा ॥४॥
 पुष्टामि तं देवि महानुभावे मनुसगभूना विमवागि वृज्जं ।
 केनासि एवं जह्मिनुभावा वग्णो च ते मय्यदिता पमाग्रीति ॥५॥
 सा देवता अतमना मोगल्लानेन पुष्टिना ।
 पञ्च पुत्रा विद्याकावि वरुण वग्मविहं पञ्च ॥६॥
 वत्पुत्तमदायिका गतिं पवरा ह्रीनि भरेणु माग्निम् ।
 एवं विषकमदायिका भगारं दिष्टं वा लभते उषेण्य टानं ॥७॥
 तस्या मे परम विमानं अष्टरा वामवग्निनी ह्मस्मि ।
 अष्टरा सहस्रगाहं पवरा वरुण वृज्जराग विताहं ॥८॥
 तेन मे तादिसो वग्णो...वे...वग्णो च मे मय्यदिता पमाग्रीति ॥९॥

पुष्पामि तं देवि महानुभावे मनुस्मनूना किमकामि पुञ्जं ।
 केनानि एवं अत्रिणानुभावा वग्गो च ते मच्छदिमा पमामनीनि ॥५॥
 मा देवता अतमना मोग्गल्लानेन पुञ्जिता ।
 पञ्चं पुद्गा विवाकामि यस्म कम्मसिगदं फल ॥६॥
 वन्धुतमदायिका नारि पवरा होनि नरेसु नारिणु ।
 एव विरक्कदायिका मनाय दिव्वं मा लभने उणेच्च टानं ॥७॥
 लम्मा मे यस्म विमानं अञ्जरा कामवग्गिनी हम्मसि ।
 अञ्जरा मत्तम्मस्माहं पवरा पस्स पुञ्जाम्म विवाहं ॥८॥
 नेन मे नादिमो वग्गो . . . ये . . . वग्गो च मे मच्छदिमा पमामनीनि ॥९॥

(४) अनुगम्यविवाह—

भोमानेणी दिमा मग्गा ओमयी विव ताररा ।
 केन ते नादिमो वग्गो केन ते इयविग्गनि ।
 उयत्रनि च ते भोगा ये केवि मनमो दिवा ॥५॥
 पुष्पामि तं देवि महानुभावे मनुस्मनूना किमकामि पुञ्जं ।
 केनानि एवं अत्रिणानुभावा वग्गो च ते मच्छदिमा पमामनीनि ॥५॥
 मा देवता अतमना मोग्गल्लानेन पुञ्जिता ।
 पञ्चं पुद्गा विवाकामि यस्म कम्मसिगदं फल ॥६॥
 वन्धुतमदायिका नारि पवरा होनि नरेसु नारिणु ।
 एव विरक्कदायिका मनाय दिव्वं मा लभने उणेच्च टानं ॥७॥
 लम्मा मे यस्म विमानं अञ्जरा कामवग्गिनी हम्मसि ।
 अञ्जरा मत्तम्मस्माहं पवरा पस्स पुञ्जाम्म विवाहं ॥८॥
 नेन मे नादिमा वग्गो . . . ये . . . वग्गो च मे मच्छदिमा पमामनीनि ॥९॥

(१) अत्रिणानुभावेन वग्गेन (३-५) वग्गो च ते मच्छदिमा पमामनीनि ॥५॥

मा देवता अतमना . . . (६) . . . यस्म कम्मसिगदं फल ॥६॥
 मग्गापञ्चमसिगदं अत्रिणानुभावा वग्गो च ते मच्छदिमा पमामनीनि ॥७॥
 लम्मा मे यस्म विमानं अञ्जरा कामवग्गिनी हम्मसि ।
 अञ्जरा मत्तम्मस्माहं पवरा पस्स पुञ्जाम्म विवाहं ॥८॥

वग्गो च मे मच्छदिमा पमामनीनि ॥९॥

एव विरक्कदायिका मनाय दिव्वं मा लभने उणेच्च टानं ॥७॥
 लम्मा मे यस्म विमानं अञ्जरा कामवग्गिनी हम्मसि ।
 अञ्जरा मत्तम्मस्माहं पवरा पस्स पुञ्जाम्म विवाहं ॥८॥
 नेन मे नादिमा वग्गो . . . ये . . . वग्गो च मे मच्छदिमा पमामनीनि ॥९॥

Let x and y be any two numbers. Then $x + y$ is the sum of x and y . This is the definition of addition. For example, if $x = 2$ and $y = 3$, then $x + y = 5$. This is the result of adding 2 and 3.

Let x and y be any two numbers. Then $x - y$ is the difference between x and y . This is the definition of subtraction. For example, if $x = 5$ and $y = 2$, then $x - y = 3$. This is the result of subtracting 2 from 5.

Let x and y be any two numbers. Then xy is the product of x and y . This is the definition of multiplication. For example, if $x = 2$ and $y = 3$, then $xy = 6$. This is the result of multiplying 2 and 3.

(६) अभिषन्तेन वग्नेन .. पे (१, ३-५)

वग्गो च ते मद्यदिमा पमामनीति ॥४३-४५॥

मा देवता अतमना .. पे (६) .. यस्म कम्मस्मिदं फलं ॥४६॥

शीरोदनमहमदागीम् भिक्षुनो पिग्गाय चरन्तस्म ।

तेमु पञ्च वीमनि विमानं यथा शीर-दायिका-विमानं तथा विपारे

(७) अभिषन्तेन वग्नेन . पे . वग्गो च ते मद्यदिमा पमामनीति

मा देवता अतमना . पे . यस्म कम्मस्मिदं फलं ॥४४॥

तस्मा मे यस्म विमानं अञ्जरा वामवग्गिनी ह्यस्मि ।

(१) पाणिनं

(२) उष्णनिष्ठकं

(३) निम्बस्मकं

(४) वज्रारिकं

(५) एटाङ्गकं

(६) वज्रीकृतं

(७) पद्मसकं

(८) हृत्पणनापकं

(९) सावमृष्टिं

(१०) पुण्ड्रमृष्टिं

(११) मृत्कं

(१२) निम्बमृष्टिं अहं अशानि भिक्षुनो पिग्गाय चरन्तस्म .. पे...

(१३) अम्बुस्त्रिकं

(१४) शोभिनिम्बुग्रनं

(१५) कायवन्धनं

(१६) अमरकं

(१७) अपोणाट्टं

(१८) विमूरुतं

(१९) गान्धर्वं

(२०) मोहकं

(२१) छनं

(२२) उगाटं

(२३) दूधं

तेन मे तादिनो वग्गो . . पे (११६.७)

वग्गो य मे मग्गदिना वमामवीणि ॥९१०॥

अहं तया बहुतरे भिक्खु मज्झिमे ब्रह्मचारिणो ।

तत्तेहि अप्परात्तेन वमग्गा मत्तेहि पामिहि ॥९११॥

तया बहुतर दग्धा हंतव्यादूतया अहं ।

यस्य तत्र अन्यतर दग्धा विनेय विमुत्तमज्झया ।

देवते पुत्तिता, विहाय हिम्म वम्मस्मिन्द फलं ॥९१२॥

मनोवर्तनिगो भिक्खु मन्दिहो मे पुरे अहं ।

तात्तं ममेव निमग्गेहि रेवणं अणनद्धमं ॥९१३॥

मो मे अणुदेवतागो अनुवग्गान रेवणो ।

मत्ते देहिहि मं अणोव तग्गमाहं यत्तं वरि ॥९१४॥

आ दहिता मयाता अणमेव्या पतिट्ठिता ।

पुण्णेषु तया दित्रं म मे तत्र महत्तकत्तं ॥९१५॥

इत्थेवहिं आतावि मत्ते दित्रं महत्तकत्तं ।

मत्तं मग्गा अनुवग्गानं अरुत्तं बीरवच्छरा ।

म मे वरं इत्थामहं आतामता पुत्तपुत्ति ॥९१६॥

का तया देवता अहं तया मग्गारे अहं ।

यत्तं देव तावहिं वण्णनं अनिराहिं ॥९१७॥

अणुवग्गता देहिहि पुत्तं मात्तकत्तं मे ।

मग्गारेता य मे माहिं अग्गारेता पतिट्ठिता ।

म मे इत्थं वरं इत्थं वत्तपुत्तता विहायहिं ॥९१८॥

यत्तं पुत्तं देहिहि तया अहं दिनेवहिं ।

म मे वरं अग्गारेता अग्गारेता अग्गारेता ॥९१९॥

पुत्तं देहिहि तया अहं दिनेवहिं तया अहं ।

दिनेव म मे वरं अग्गारेता अग्गारेता ॥९२०॥

अग्गारेता अग्गारेता पुत्तपुत्तता अग्गारेता ।

म मे वरं अग्गारेता अग्गारेता अग्गारेता ॥९२१॥

म मे वरं अग्गारेता अग्गारेता अग्गारेता ।

म मे वरं अग्गारेता अग्गारेता अग्गारेता ॥९२२॥

म मे वरं अग्गारेता अग्गारेता अग्गारेता ।

म मे वरं अग्गारेता अग्गारेता अग्गारेता ॥९२३॥

810 }

Handwritten header or title

Handwritten text block, likely a list or series of notes, starting with "Handwritten text block" and continuing with several lines of text.

Handwritten text block, continuing the list or series of notes, starting with "Handwritten text block" and continuing with several lines of text.

111 }

Einleitung

1. Die Bedeutung der Einleitung

Die Einleitung ist der erste Teil eines Aufsatzes, in dem der Verfasser dem Leser die Thematik des Aufsatzes bekannt macht. Sie dient dazu, das Interesse des Lesers zu wecken und den Inhalt des Aufsatzes zu skizzieren. In der Einleitung sollte der Verfasser die Forschungsfrage, die er im Aufsatz behandeln möchte, klarstellen. Außerdem sollte er die Bedeutung der Thematik für die Wissenschaft und die Gesellschaft hervorheben. Die Einleitung sollte auch einen Überblick über den Aufbau des Aufsatzes geben. In der Regel besteht ein Aufsatz aus einer Einleitung, einer Hauptteil, einer Diskussion und einem Schluss. Die Einleitung sollte den Leser auf den Hauptteil vorbereiten, indem sie die wichtigsten Punkte des Aufsatzes kurz zusammenfasst. Die Hauptteil ist der Kern des Aufsatzes, in dem der Verfasser seine Argumente darlegt und die Forschungsfrage beantwortet. Die Diskussion ist der Teil, in dem der Verfasser die Ergebnisse seiner Arbeit interpretiert und die Bedeutung der Ergebnisse für die Wissenschaft und die Gesellschaft diskutiert. Der Schluss ist der letzte Teil des Aufsatzes, in dem der Verfasser seine wichtigsten Ergebnisse zusammenfasst und seine Schlussfolgerungen darlegt. Die Einleitung ist ein wichtiger Bestandteil eines Aufsatzes, der den Leser in die Thematik einführt und den Aufbau des Aufsatzes skizziert. Eine gute Einleitung ist entscheidend für den Erfolg eines Aufsatzes, da sie den Leser dazu bringt, den Aufsatz zu lesen und die Argumente des Verfassers zu verstehen.

मगधवर पुरत्थिमे नाळक-गामरी नाम अन्धि मन्ने ।
 तत्थ अहोमिं पुरे मुणिसा मेगवनी नि तत्थ आनिमु मम ॥१०॥
 साहं अपाचि तत्थ कम्मकुमनं देवमनुम्मपूजिनं मन्ने ।
 उरतिस्सं निब्बुतं अपमेय्य
 मुदितमना कुमुमेहि अम्मोकिरि ॥११॥
 परमगतिगतञ्च पूजयित्वा अन्तिमदेहवर इति उच्चार ।
 पहाय मानुसकं समुत्सर्गं तदिसागता इध मावमासि टानन्ति ॥१२॥
 सेतवतीविमानं सत्तमं ॥७॥

३६—मल्लिकाविमानं (१८)

पीतवत्थे पीतघने पीतालङ्कारभूमिते ।
 पीतन्तराहि वग्गुहि अपिल्लघा व सोमसि ॥१॥
 ककम्बुकायुरधरे कञ्चना वेळूमसिते ।
 हेमजालकसञ्छन्ने नानारत्नमालिनी ॥२॥
 सोवणमया लोहितकुमया च भुत्तामया वेद्धुरिया मया च ।
 मसारणत्ता सहलोहितका पारेवत्तवीनी मणीहि चित्तता ॥३॥
 कोवि कोवि एत्थ मयूरमुत्तरो हत्तस्स रञ्जो करवीकमुत्तरो ।
 तेसं सरो सुम्पति वग्गुरुपो पञ्चङ्गिकं तुरियमिव प्यवारित ॥४॥
 रयो व ते मुन्नो वग्गु नानारत्नचित्तितो ।
 नानावण्णाहि घातुहि सुविमत्तो व सोमनि ॥५॥
 तस्मिं रथे काञ्चनविम्बवण्णे या त्व ठिता भाससि म पदेसं ।
 देवते पुच्छिता चित्तं किस्स कम्मस्सिदं फलन्ति ॥६॥
 सोवण आल भगिसोणचित्तं भुत्ता चित्तं हेम जालेन छन्न ।
 परिनिब्बुते गोतमे अपमेय्ये पसघजित्ता अहमाभिरोपयि ॥७॥
 ताह कम्म करित्वान कुसल बुद्धवण्णित ।
 अपेतसोका सुत्तिता सम्पमोदाम नामयाति ॥८॥
 मल्लिकाविमानं अट्ठमं ॥८॥

३८—पारिच्छत्तकविमानं (३।१०)

पारिच्छत्तके कोविद्भारे रमणीये मनोरमे ।
 दिव्यमानं गन्धमाना गायन्ती सम्पमोदनि ॥१॥
 तस्मा ते नञ्चमानाय अङ्गमङ्गमेहि मन्वमो ।
 दिव्या सदा निच्छरन्ति मवनीया मनोरमा ॥२॥
 तस्मा ते नञ्चमानाय अङ्गमङ्गमेहि सुव्यसो ।
 दिव्या गन्धा पत्रायन्ति सुविगन्धा मनोरमा ॥३॥
 विवत्तमाना वायेन या वेणिमु तिलन्धना ।
 तेषु सुव्यनि निग्नोमो तुरिये पञ्चद्विगके यथा ॥४॥
 वटसखा वातघुता वातेन सम्पञ्चिता ।
 तेषु सुव्यनि निग्नोमो तुरिये पञ्चद्विगके यथा ॥५॥
 यापिते सिरस्मि माला सुविगन्धा मनोरमा ।
 वाति गन्धो दिसा सध्वा रक्तो मञ्जुसुको यथा ॥६॥
 घायये स सुविगन्धं रूपं वस्त्रसि अपानुसं ।
 देवते पुच्छिता चित्ता किंस्तु कम्मस्सिदं फलं ॥७॥
 पमस्तर अज्जिमन्तं वण्णगन्धेन समुत्त ।
 असौकपुष्पमालाह बुद्धस्स तपनामसि ॥८॥
 ताहं कम्म करितवान् बुद्धल बुद्धवर्णित ।
 अपेतसोवा सुविता सम्पमोदमनामया ॥९॥

पारिच्छत्तकविमानं इत्यर्थं ॥१०॥

उदाहरण—

उदाहरण—
 उदाहरण—
 उदाहरण—

उदाहरण—
 उदाहरण—
 उदाहरण—

पारिच्छत्तकङ्गो ततियो ॥३॥

किं त्वं पुरे मुचरितमा चरि महे किस्म वम्भस्स विराहं
 देवभोकस्मि देवते पुच्छिता चिक्ख किस्म वम्भस्सिदं प्पत्ति
 दिग्गायते चरन्तस्स माणं पाणिनञ्च मदद भन्ते ।
 तस्स वम्भस्सिदं विराहं अनुमोमि देवभोकस्मि ॥४॥
 होति च मे अनुत्तापो अरुद्धं दुस्सिन्धु मे भन्ते ।
 साहं धम्मं नास्मोति मुदेमि पम्पराजेन ॥५॥
 तं तं वसामि मद्दन्ते यस्स मे अनुकम्पियो ।
 कोचि धम्मेषु तं समाप्तेय मुदेमि पम्पराजेन ॥६॥
 येम अयि मडा बुद्धं धम्मे च मये रत्तने च ॥७॥
 ते मम निविरोधन्ति आपेनापममा मिरिया ।
 पत्तायेन बन्नेन उत्तरिणरा मज्जे महिद्धिचनरा मरा देवानि ॥८॥
 वमत्तरविमानं दुत्तिपं ॥९॥

४१—नागस्मिन्नं (४१३)

अण्डकणा मणिकनकचञ्चनानि च मुचरितमात्रविमं मत्तं ।
 अभिरुद्धं मत्तं मुचरितं इयगमा वेत्तायममपत्तिपत्ति ॥१॥
 नागस्य दन्तेषु दुहेषु निधिया अज्जोदका वदुविचियो मुचुत्ता ।
 वदुषेण वदुत्तिपत्तिना वदुत्तरे इमा च मत्तन्ति मत्ताययो ॥२॥
 वेत्तिद्विनामि मत्ताययो मत्ताययो विमत्तायि वुत्तज्ज ।
 केत्तन्ति एव वेत्तिद्विनामि मत्ताययो वत्ताययो ॥३॥
 वात्ताययो उमत्तवमिन्ना वुत्ताययो वत्ताययो मत्ताययो ॥४॥
 वात्ताययो वत्ताययो उमा निगोति विन्नाय न मत्ताययो मत्ताययो ॥५॥
 वुत्ताययो मे वत्ताययो मत्ताययो मत्ताययो मत्ताययो ॥६॥
 मत्ताययो वुत्ताययो मत्ताययो मत्ताययो मत्ताययो ॥७॥
 मत्ताययो वत्ताययो मत्ताययो मत्ताययो मत्ताययो ॥८॥
 मत्ताययो वत्ताययो मत्ताययो मत्ताययो मत्ताययो ॥९॥

૪૨—અભિવ્યક્તિમાર્ગ (૪૧૪)

અભિવ્યક્તિમાર્ગે જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ।

ઓમ્માર્ગેનિ દિગ્મા ગચ્છા ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ॥૧॥

યેન મે ભાદિયો જાણો તે જાણો જ મે ભાદિયો ભાદિયો ॥૨, ૩॥

મા દેવતા અભિવ્યક્તિમાર્ગે તે ભાદિયો ભાદિયો ॥૪॥

અભિવ્યક્તિમાર્ગે જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ।

ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ગચ્છા ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ॥૫॥

ભાદિયો ભાદિયો જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ।

ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ગચ્છા ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ॥૬॥

તેન મે ભાદિયો જાણો તે જાણો જ મે ભાદિયો ભાદિયો ॥૭, ૮॥

અભિવ્યક્તિમાર્ગે જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ॥૯॥

૪૩—અભિવ્યક્તિમાર્ગ (૪૧૫)

અભિવ્યક્તિમાર્ગે જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ।

ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ગચ્છા ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ॥૧॥

મા દેવતા અભિવ્યક્તિમાર્ગે તે ભાદિયો ભાદિયો ॥૨, ૩॥

અભિવ્યક્તિમાર્ગે જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ।

ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ગચ્છા ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ॥૪॥

ભાદિયો ભાદિયો જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ।

ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ગચ્છા ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ॥૫॥

મા દેવતા અભિવ્યક્તિમાર્ગે તે ભાદિયો ભાદિયો ॥૬, ૭॥

તેન મે ભાદિયો જાણો તે જાણો જ મે ભાદિયો ભાદિયો ॥૮, ૯॥

અભિવ્યક્તિમાર્ગે જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ।

ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ગચ્છા ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ॥૧૦, ૧૧॥

મા દેવતા અભિવ્યક્તિમાર્ગે તે ભાદિયો ભાદિયો ॥૧૨, ૧૩॥

તેન મે ભાદિયો જાણો તે જાણો જ મે ભાદિયો ભાદિયો ॥૧૪, ૧૫॥

અભિવ્યક્તિમાર્ગે જાણેત યા ત્વં વિદ્યુર્નિ દેવોઃ ।

ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ગચ્છા ઓમર્થી વિદ્ય ભાસ્વા ॥૧૬, ૧૭॥

મા દેવતા અભિવ્યક્તિમાર્ગે તે ભાદિયો ભાદિયો ॥૧૮, ૧૯॥

चतुर्भूमि च दीपान् इस्तर योध कारये ।
एतस्स कञ्जिकदानस्स कल नाघन्ति सोळसिन्ति ॥१०॥

कञ्जिकबायिकाविमानं पञ्चम ॥५॥

४४—विहारविमानं (४।६)

अभिवर्त्तनेन वण्णेनवे .. ओमयी विय तारका ॥१॥
तस्सा ते नक्खमानाय अद्दमद्दगेहि सम्बसो ।
दिम्भा सज्जा निष्छरन्ति चवनीया मनोरमा ॥२॥
तस्स ते नक्खमानाय अद्दमद्दगेहि सम्बसो ।
दिम्भा गग्गा पवायन्ति सुविगग्गा मनोरमा ॥३॥
विहगमाना वायेन या वेणिभु पिलन्यना ।
तेणं सुय्यनि निग्घोगो गुरिये पञ्चद्दिगके यथा ॥४॥
यत्तद्दगत्ता वातपुत्ता वातेन सम्पकम्पिता ।
तेणं सुय्यनि निग्घोसो गुरिये पञ्चद्दिगके यथा ॥५॥
वागिये गिरमि माग्गा सुविगग्गा मनोरमा ।
वादि गग्घो दिग्गा सग्गा दग्गा मञ्जुगत्तो यथा ॥६॥
वायवेनं सुविगग्घं क्कं पारमि अमानुणं ।
देवो गुब्बिगा विक्कल हिरग वम्मसिगं क्क ॥७॥
मावन्निगं मग्घं गग्गी मग्घो संपसग वारेमि महाविह्वरं ।
मत्थ पमत्ता अट्ठमानुमोदि दिग्गा अगारब्ब निरब्ब येन ॥
मायं मे गृह्णुमोदत्ताग्ग लब्धं विमानभूतसमनेय्यं ।
ममत्ताग्गो मोट्ठगवाक्कानि वेट्ठगग्घं वण्णन्ति इट्ठिगा मम ॥९॥
कूटभागा निग्गा मे विभगा भागो भिगा ।
वट्ठमानं भाग्गिन्त ममत्ता गापोवनं ॥१०॥
वक्कमग्घं च मे मत्थ वृषुली मनिगदिगा ।
वक्कमग्घं विग्गमत्ता मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥११॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥१२॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥१३॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥१४॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥१५॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥१६॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥१७॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥१८॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥१९॥
मग्घो मग्घमग्घं वृषुली मनिगदिगा ॥२०॥

मानानुरित्यसंपुण्यं अष्टरागणघोषितम् ।

यो वि मं सुनिने पस्ते सो वि वित्तो मिया नरो ॥१४॥

एतादिमं अम्भुन दस्सनेय्यं विमानं मम्मगो पम् ।

मम कम्महि निम्भत्तं अत्तं पुञ्जानि वातवे ॥१५॥

तादेव ते सुद्धनुमोदनान् लब्धं विमानम्भुतदस्सनेय्यं ।

या वेव सा दानमदानि नारि तस्सा मतिं बूहि बूहि उण्णमा तानि ॥१६॥

या सा अहं मय्हु तस्सी भदन्ते संपस्स वातेमि महाविहारं ।

विज्जानपग्ग्मा सा अदायि दानं उण्णमा निम्भानरत्तीमु देवे ॥१७॥

पाज्जात्ती तस्म सुनिम्मिरस्म अचिन्तिया कम्मविपाकं तस्मा ।

ममेत्तं पुण्णसि बूहिमुण्णमा सा भन्ते विद्यावात्ति अनज्जाया अहं ॥१८॥

तेन हि अज्जो वि तमारुपेव सपस्स दानानि ददाय वित्ता ।

धम्मञ्च सुत्ताय पत्तप्रमानत्ता सुद्धस्समो लब्धो मनुरमलाभो ॥१९॥

यं मार्गं मग्गाविपत्ती अदेत्तयि भ्रमरगरो कञ्चनसन्निभत्तथो ।

सपस्स दानानि ददाय वित्ता महप्पला यत्थ भदन्ति दस्सिणा ॥२०॥

ये पुण्णला अट्ठत्तं पणत्था चत्तारि ये तानि युवानि होन्ति ।

ते दस्सिणेय्या सुगतराण साववा एतेमु दिधानि महप्पलानि ॥२१॥

चत्तारो च पटिपग्गा चत्तारो च पत्ते जिता ।

एगं संधो उज्जुभूतो पञ्जात्तीलसमाहितो ॥२२॥

मज्जमानानं मनुरगानं पुञ्जनेक्कानं पाभिनं ।

चरोत्तं ओत्तधिकं पुञ्जं सवे दित्तं महप्पलं ॥२३॥

एतो हि संधो विगुलो महप्पलो एमप्पमेय्यो उद्धीच सागरो ।

एतेहि सेट्ठा मरदीरमाववा पभद्दगवत्ता धम्ममुदीरयन्ति ॥२४॥

तेत्तं सुदिप्पं सुद्धं सुदिट्ठं ये सचमुद्दिस्स ददन्ति दानं ।

सा दस्सिणा संपग्गा पणिट्ठिता महप्पला लोचविट्ठहि चम्पिणा ॥२५॥

एतादिमं पुञ्जमनुस्सरन्ता ये वेद व्यापा विचरन्ति लोके ।

विनेय्य मण्डेरमत्तं समुत्तं अनिन्दिया सण्णमुनेनि टावन्ति ॥२६॥

विहारविमानं छट्ठं ॥६॥

अन्त्यारण्यं बुद्धि ॥२६॥

४६—चतुरित्यविमानं (४।७)

अभिक्कन्तेन वण्णेन वे (X १-३)
 वण्णोच ते मच्चदिमा पभामनीति ॥१॥
 सा देवता अलमना वे (X ६) यस्म कम्मस्मिद फल ॥
 इन्दीवरान हन्यक अहमदामि भित्त्वनो पिण्डाय चरन्तस्म ।
 एमिक्कान उण्णत्तस्मि नगरे वरे वेण्णक्कने रम्मे ॥५॥
 तेन मे तादिमो वण्णो वे (X ७, ८)
 वण्णो च मे मच्च दिमा पभामनीति ॥६, ७॥

अभिक्कन्तेन वण्णेन वे वण्णो च ते मच्चदिमा पभामनीति ।
 सा देवता अलमना वे यस्म कम्मस्मिद फल ॥८, ९॥
 नीलुण्णत्तस्मि अहमदामि भित्त्वनो पिण्डाय चरन्तस्म ।
 एमिक्कान उण्णत्तस्मि नगरे वरे वेण्णक्कने रम्मे ॥१०॥
 तेन मे तादिमो वण्णो वे

वण्णो च मे मच्च दिमा पभामनीति ॥१३, १४॥
 अभिक्कन्तेन वे सा देवता अलमना वे
 यस्म कम्मस्मिद फल ॥१५, १६॥

आदानमूदक हरीतपस उदकमिह गरे जानमत्तमदामि ।
 भित्त्वनो पिण्डाय चरन्तस्म एमिक्कान उण्णत्तस्मि नगर
 वरे वेण्णक्कने रम्मे ॥१९॥
 तेन मे तादिमो वण्णो वे वण्णो च मे मच्चदिमा पभामनीति ॥२०, २१॥
 अभिक्कन्तेन वण्णेन वे वण्णो च मे मच्चदिमा पभामनीति ॥२२, २३॥
 सा देवता अलमना वे यस्म कम्मस्मिद फल ॥२४, २५॥
 अट्ट मुमना पनसस मुमनससु पीन इत्थवण्णानि अहमदामि ।
 भित्त्वनो पिण्डाय चरन्तस्म एमिक्कान उण्णत्तस्मि नगर
 वरे वेण्णक्कने रम्मे ॥२६॥
 तेन मे तादिमो वण्णो वे
 वण्णो च मे मच्चदिमा पभामनीति ॥२७, २८॥

४६—अम्भविमानं (४१८)

दिश्वन्ने अम्भवनं रम्भं पासादेत्य महत्त्वरो ।
 नानानुरियमंघट्टो अञ्जरागणपोषितो ॥१॥
 परीणो चेत्थ जलनि निच्चं सोऽण्णयो महा ।
 दुस्सपत्तेहि दम्भेहि समन्ता परिवारितो ॥२॥
 तेन ते अम्भवनं रम्भं पासादेत्य महत्त्वरो ।
 केन ते तादित्तो वण्णो . . वे . वण्णो च ते सम्भदिता पभन्तापीनि ॥३, ४॥
 एा देवता जलमन्ता . वे . यस्स कम्भसिद्धं फलं ॥५॥
 अहं मनुस्सेधु मनुस्सभूता पुरमाय जाणिमा मनुस्सलोके ।
 बिहारं धंपास वारेसि अम्भेहि परिवारितं ॥६॥
 परिपोमिने बिहारे वारेन्ने निठ्ठिते महे महे ।
 अम्भे अञ्जरादित्वाव बावा दुस्समये पत्ते ॥७॥
 पदीपं ताव जायेत्तवा भोजयित्वा वणुत्तमं ।
 निम्मादेसि तं सवस्स पत्तमा मवेहि पत्तिहि ॥८॥
 तेन वे अम्भवनं रम्भं पासादेत्य महत्त्वरो ।
 नानानुरियमंघट्टो अञ्जरागणपोषितो ॥९॥
 परीणो चेत्थ जलनि निच्चं सोऽण्णयो महा ।
 दुस्सपत्तेहि दम्भेहि समन्ता परिवारितो ॥१०॥
 तेन ते तादित्तो वण्णो . . वे .

वण्णो च ते सम्भदिता पभन्तापीनि ॥११, १२॥

अम्भविमानमदृष्टं ॥८॥

४७—पीणविमानं (४१९)

पीणावन्ने पीणाधने पीणात्तद्वार भूमिने ।
 पीणचन्दनलित्तद्वारे पीणुत्तमवधारिणी ॥१॥
 पीणा पासात्तद्वारे पीणाधने पीण भोजने ।
 पीणात्तारे पीणा एवे पत्तमे पीण बीजने ॥२॥
 दि वत्तमवधरी अहं पुब्बे वानुनने धवे ।
 देवने पुब्बिष्ठा विस्स विस्स वम्भस्मिदं पयं ॥३॥

कोसातिकि नाम लतसि मन्ते तित्तिका अनमिञ्जिता ।
 तस्मा चत्तारि पुष्पानि धूपं अमिहरि अहं ॥४॥
 सत्यं मरीर उद्दिग्म विष्णसन्नेन चेतसा ।
 तास्म मग्य अवेकिकस्मं नदद्गमनमा सती ॥५॥
 ततो मे अर्वाधि गात्री धूप अष्पत्तमानस ।
 तञ्जाह् अभिसञ्चयेयं भीषी मून उतो मिया ॥६॥
 तेन कम्मेन देविन्द मयवा देव कुञ्जर ।
 पहाप मानुस देहे तव सहृदयतमागताति ॥७॥
 हृद सुत्वा निदमाधिपति मयवा देवकुञ्जरो ।
 तावतिङ्गमे पसादेन्तो माननिमेतद ब्रवि ॥८॥
 पत्त मानलि अज्जेर चित्तं कम्मफल इदं ।
 अप्पकम्पि कन देय्यं पुञ्जं होति महप्पल ॥९॥
 नत्थि वित्ते पमन्नमिह अप्पवा नाम वत्तिवणा ।
 तपागने वा सम्मद्धे अथवा तस्म सागके ॥१०॥
 एहि मातन्नि अग्ने पि भिष्मो भिष्मो महेवसे ।
 तपागनरस धागुयो गुणो पुञ्ञानमुच्चयो ॥११॥
 निदुल्ले निम्बूने वाणि समे वित्ते मम पल ।
 वेतो पणिधिदेनुटि सत्ता गच्छन्ति गुणानि ॥१२॥
 मट्ठं वन मत्पाप उण्णग्रन्ति तपागता ।
 यत्थ वारं वरित्थान मग्गे गच्छन्ति वापकानि ॥१३॥
 पीतविमानं नवमं ॥१४॥

४८—उच्छुविमानं दशमं (४।१०)

ओमामरित्था नदीवि मदेवहं अनिरोचनि चन्दिमवुत्थिता विप ।
 निर्गिता च वज्जेन वगेन वेक्खमा वज्जा च देवे दिग्गे मद्दिन्दे ॥१॥
 वृक्षार्धम न उण्णमवापकान्तिने आरुद्धे वज्जवगमिअमने ।
 वज्जवगम उण्णमवापकान्तिने वा एवं मुधे देवने वज्जेन मम ॥२॥
 एवं मुद्धेन वज्ज वेक्खमा वज्जवगमिअमने वज्जेन मम ॥३॥
 एवं वज्जवगमिअमने वज्जेन मम ॥४॥

इदन्तो धनो ह्यस्य मेव धामं पिण्डान् आहूयकं चरं उपागमी ।
 ततो ते उच्छ्राम्य अदासि सगिहकं पद्मप्रविता अनुलाय पीनियानि ॥४॥
 गामु च पञ्चा अनुपुञ्चने मम बहन्नु उच्छ्राम्य वधु ते अवाकुरि ।
 न स्मृतिं न वनं गार्दिजं मया मन्त्रसमं भिक्कुसुमं सयं अदासह ॥५॥
 सुहृद्विहं इत्यारिपमको मम इति स ससु परिभासते मम ।
 लेह्यु गदेवा बहुरं अदासिने ततो बुधा बालवतन्हि देवता ॥६॥
 तदेव वामं कुतनं वनं मया सुगञ्च वामं अनुभोमि अतना ।
 देवेहि सति परिवारि मायहं मोदामहं वामगुणेहि पञ्चहि ॥७॥
 तदेव वामं कुतनं वनं मया सुगञ्च वामं अनुभोमि अतना ।
 देविन्द गुता भिदतेहि रक्षिता सम्यगिदा वामगुणेहि पञ्चहि ॥८॥
 एतादिति पुञ्जापनं अनप्यकं महाविपाका मम उच्छ्राम्यदक्षिणा ।
 देवेहि सति परिवारि वामहं मोदामहं वामगुणेहि पञ्चहि ॥९॥
 एतादिति पुञ्जापनं अनप्यकं महानुविदा मम उच्छ्राम्यदक्षिणा ।
 देविन्दगुता भिदतेहि रक्षिता सहस्रनेतो दिव मन्दने धने ॥१०॥
 सुगञ्च भस्ते अनुवप्यकं विदु उपेक्ष्य वन्दि कुतलञ्च पुष्टिमं ।
 ततो ते उच्छ्राम्य अदासि सगिहकं पद्मप्रविता अनुलाय पीनियानि ॥११॥
 उच्छ्राम्यविमानं वसमं ॥१२॥

४६—बन्दनविमानं (४१११)

अभिक्कुलेन वण्णेन या एवं त्रिभुमि देवने ।
 श्रीभागेन्ती दिता सम्भा श्रीगधी विय तारवा ॥१॥
 केन ते तादिसो वण्णो..ये..वण्णो च ते सम्भदिता पद्मसनीनि ॥२,३॥
 ता देवता अतमना..ये..वसम वम्ममिदं पलं ॥४॥
 अहं मनुस्सेषु मनुस्सभूना दिक्कञ्च समणे नीलवन्ते ।
 पादानि वन्दिक्कवा मनं पसादिथं दिता बहं वञ्जजिक्कमवति ॥५॥
 तेन मे तादिसो वण्णो..ये..वण्णो च मे सम्भदिता पद्मसनीनि ॥६॥
 बन्दनविमानं एवावसमं ॥११॥

कोमातिकि नाम ललाटि भन्ते नित्तिका अनुमिञ्जिता ।
 तस्मा चत्तारि पुष्पानि शूर्पं अमिहरि अहं ॥४॥
 सत्य मरीर उद्दिस्स विप्पसघ्नेन चेतसा ।
 नास्स मार्गं अवैक्किस्सं उदङ्गमनसा सनी ॥५॥
 सज्जो मं अवधि गावी शूर्पं अप्पत्तमानम ।
 तच्छाहं अभिसञ्चेय्यं भीयो नून इतो मिया ॥६॥
 तेन कम्मेन देविन्द मयवा देव कुञ्जर ।
 पहाय मानुस देहं तत्र सहब्बनमायनानि ॥७॥
 इदं सुत्वा निदमाधिपति मयवा देवकुञ्जरो ।
 तावनिद्धमे पमादेत्तो मानलिमंनदं अवि ॥८॥
 पस्स मानलि अण्ठेर चित्तं कम्मफलं इदं ।
 अप्पवप्पि वनं देय्यं पृच्छा होनि महच्छलं ॥९॥
 नत्थि वित्ते पममिद्दु अप्पवा नाम दत्तिवणा ।
 तपागने वा सम्मदं अयवा तस्य सावके ॥१०॥
 एहि मार्तण्डि अण्ठे नि मिय्यो भिय्यो महेवसे ।
 तपागनग्गं धानुयो मुण्णो पृच्छातमुच्चयो ॥११॥
 निदुल्लं निदुल्लं वारि गमे वित्ते गमे वनं ।
 थेनो पणिधिरेतुहि तत्ता गच्छन्ति मुग्गनि ॥१२॥
 बटुत्तं वनं अप्पवा उण्णव्वनि तपागला ।
 यत्थं कारं वणिक्कानं मार्गं गच्छन्ति दापयानि ॥१३॥
 वीणविमानं मयमं ॥१४॥

४८—उच्छुक्खिमानं दम्भं (४।१०)

अंजामरिक्का पट्ठां व मदेवहं अनिरोधमि चन्निगमुत्थिवा रिप ।
 मिहिया च वण्णं वणनं नेवगा वट्ठा च देहे रिगने मट्ठिदं ॥१॥
 वृक्षद्वयं च उच्छुक्खिमानं चोदये वट्ठवत्तमं वट्ठवत्तमं ।
 अण्णद्वयं उच्छुक्खिमानं चोदये वट्ठवत्तमं वट्ठवत्तमं ॥२॥
 इदं उच्छुक्खिमानं चोदये वट्ठवत्तमं वट्ठवत्तमं ।
 इदं उच्छुक्खिमानं चोदये वट्ठवत्तमं वट्ठवत्तमं ॥३॥

इदमे भन्ते इष मेव वामं पिण्डाय अग्राह्यं परं उपायमी ।
 ततो ते उच्छृणुष्व अदाति सगिहं पतत्रविता अनुदाय पीडिता ॥४॥
 सारु व पञ्चा अनुयुञ्जते मम बह्वु उच्छृ वषु ते अवाकुरि ।
 न छद्मि न पन गार्दितं मया सन्तप्तं भिक्षुरम सय अदासहं ॥५॥
 सुहृद्भिर्दं हरसरिषमषो मम इति स सारु परिभासते मम ।
 तेहृ गरेष्वा पहरं अदागिने सतो युना बालवचमिह देवता ॥६॥
 तदेव वम्मं कुतनं कनं मया सुगञ्ज वम्मं अनुभोमि अतना ।
 देवेहि सद्भि परिचारि वामहं मोदामहं वामगुणेहि पञ्चहि ॥७॥
 तदेव वम्मं कुतनं कनं मया सुगञ्ज वम्मं अनुभोमि अतना ।
 देविन्द गुता निदोहि रक्षिणा समपिडा वामगुणेहि पञ्चहि ॥८॥
 एतादिनं पुञ्जावतं अनयकं महावितावा मम उच्छृदतिगता ।
 देवेहि सद्भि परिचारि वामहं मोदामहं वामगुणेहि पञ्चहि ॥९॥
 एतादिनं पुञ्जावतं अनयकं महानृतिवा मम उच्छृदतिगता ।
 देविन्दगुता निदोहि रक्षिणा गदरगनेतो रिष वदने वने ॥१०॥
 सुगञ्ज भन्ते अनुयुञ्जते विदु उयेव्यं वग्निं कुतनञ्च पुष्टिमं ।
 ततो ते उच्छृणुष्व अदाति सगिहं पतत्रविता अनुदाय पीडिता ॥११॥
 उच्छृणुष्वानं वामं ॥१०॥

४६—चन्दनविमानं (४१११)

अभिषेकमेव वन्देन वा त्वं विदुति देवते ।
 ओमातेली दिना शम्भा ओमयी विष तावता ॥१॥
 वेन ते तादिमो वन्दो...वे...वन्दो च ते शम्भदिता वयागरीनि ॥२॥
 वा देवता अतावता...वे...वस्त वग्निर्दं वत् ॥३॥
 महं मनुजेषु मनुजामूना दिव्यता सत्यं शीघ्रमे ।
 पादानि वदिता मम वतादिनं दिना वा अञ्जलिमयवर्त्म ॥५॥
 तेन मे तादितो वन्दो...वे...वन्दो च मे शम्भदिता वग्निर्दं ॥६॥
 चन्दनविमानं एवावयव ॥११॥

अक्षिरुद्रोऽथ वानेन वा त्वं विदुमि देवते ।
 इत्ये वादे च विष्णुं नम्यमि मुखावादि ॥१॥
 वामा मे नन्दमाहाद ब्रह्मपद्मेति वदामि ।
 विष्णो मया विष्णोर्वि नन्दोऽसौ मातेश्वर ॥२॥
 माता मे नम्यमाहाद ब्रह्मपद्मेति वदामि ।
 विष्णो माता १२३४ च श्री विष्णो मातेश्वर ॥३॥
 विष्णो माता १ २ ३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥४॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥५॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥६॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥७॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥८॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥९॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१०॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥११॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१२॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१३॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१४॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१५॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१६॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१७॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१८॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥१९॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२०॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२१॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२२॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२३॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२४॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२५॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२६॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२७॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२८॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥२९॥
 माता मे १२३ ४ श्री विष्णो मातेश्वर ॥३०॥

भवभरवो दुरागदो सिहो व गृहनिग्गभो ।
 दुन्दभायं दसनाय पुणं उदुम्बरं यथा ॥१६॥
 मो मं मुहूहि वावाहि अत्तासित्वा तथागभो ।
 रघुमाळेनिमं अवोच गरुणं गच्छ तयागतं ॥१७॥
 ताहं गिरं गुनिग्वान नेळं अत्तयनि मुनिं ।
 गणं मुदुञ्च वम्मुञ्च सम्भमोवापनुदनं ॥१८॥
 बाल्यविलम्बं धं जाला पतत्रं मुदमानग ।
 दिगो तकरत लोचन अनुगामि तयागतो ॥१९॥
 इहं दुन्दानि धं अवोच अयं दुन्दरत सम्भमो ।
 अयं दुन्दानिरोधो व अञ्जसो अमनोगधो ॥२०॥
 अनुवभारत सुगतरत भोवाइहि अहं टिग ।
 भगवा अमर्तं सानिं निम्भानं पदमञ्चुनं ॥२१॥
 गाहं अवट्टिग वेमदारगो अविचगिनी ।
 मुलजाताय ताढाय धीग कूटस्त ओरगा ॥२२॥
 गाहं रमाभि वीळामि मोनामि अनुगोभवा ।
 दिम्भमानं धारयाभि निवामि मधुमदुधं ॥२३॥
 ताडि तुटियगहलगानि पविबोधं करोति मे ।
 आळम्बो गगरो भीमो गाधुवादी व नययो ॥२४॥
 पोषगरो व सुपगरो व बीजा मोलगा व नारियो ।
 नवा वेव मुनन्दा व गीणदिगा मुनिदिगा ॥२५॥
 अलम्बुगा मिरम केनी व पुण्डीवागि धारणी ।
 एतिपरगा सुपगता व मुभर। मुदुवावदी ॥२६॥
 एतावज्जा व मेम्यागे अम्भारान गकायप ।
 ता धं वात्तेनुपगन्वा अभिभागा ॥२७॥
 हृद मन्त्राम गायाम हृद म ॥२८॥
 गविहं अवागपुञ्जान व ॥२९॥
 अगोहं मन्दनं रम्यं निदनाय ॥३०॥
 गुणं अवगपुञ्जान हृद म ॥३१॥
 गुलञ्च व वगपुञ्जान हृद म ॥३२॥
 तेमं गह्वरवायान वाञ्छ ॥३३॥
 वग पुञ्जानि ओवागि ॥३४॥
 वदुधं वग अम्भार ॥३५॥

भयभेरको दुरागदो गिहो न मुहनिमनो ।
 दुल्लभाय दसनाय पुष्ट उदुम्बर यथा ॥१६॥
 भो मे मुहहि वाचाहि अन्तरित्वा तथागते ।
 रघुमान्देतिमे अबोध मरणे गच्छ तथागतं ॥१७॥
 ताहं गिरे मुनितवान मेले अन्धर्वा १ गुं ।
 गणं मुमुञ्च वामुञ्च सम्भभोवापनुदनं ॥१८॥
 वल्लभितञ्च मे ऊत्तम पतामं गुह्यमाननं ।
 हिनो मन्त्रम्य मोरम्य अनुमानि तथागतो ॥१९॥
 इदं दुरागनि मे अबोध अयं दुरागम सम्भवो ।
 अयं दुरागनिरोधो न अञ्जगो अमरीगधो ॥२०॥
 अनुवन्तदसत कुमलम्य ओषादग्नि अहं टिना ।
 अग्नागा अमनं गानं निम्बानं पश्यन्पुनं ॥२१॥
 ताहं अन्धुगिना पैमदामनं अविर्गिनो ।
 मूलनायाय तटाय धीना वृद्धम्य मोरमा ॥२२॥
 गाहं रमाभि वीटाभि मोर्नाभि अङ्गुनोभवा ।
 दिग्मालं धारयाभि निर्वाभि यमुमदुर्ध्वं ॥२३॥
 राट्टि नुरियमदामानि पतिबोधं वरान्ति मे ।
 आलम्बो गमरो भीभो माधुवादी न गमयो ॥२४॥
 पोतना न मुदगो न बीणा मोरमा न गर्भयो ।
 मन्दा येन गुनन्दा न मोरविद्या गुर्विद्विना ॥२५॥
 अन्धवृगा गिरल देवी न पुष्टरीवर्तिन धारणी ।
 एनियरमा गुपमा न मुभदा मुदुवावदी ॥२६॥
 एनाचञ्ज न मेम्यारे अन्धमानं पक्षोधिपर ।
 ता मे वाग्दुगमन्वा अविभासनि देवता ॥२७॥
 हन्त मन्धाम मायाय हन्त तं पमयामये ।
 नयिदं अन्धपुन्नायं वनं पुन्नायमेविदं ॥२८॥
 अमोचं मन्धमं पश्यं निदमानं महावनं ।
 गुनं अन्धपुन्नायं हन्त मीनं वरन्ध न ॥२९॥
 गुनञ्च न वनपुन्नायं हन्त येन वरन्ध न ।
 तेतं तद्व्यवाधानं वरन्ध कुमल अदृ ॥३०॥
 वन पुन्नादि ओर्वा १ एन्दे ओरमस अ'अ'नो ।
 अदृधं वन अन्धाय उन्धम' १ लयालया ॥३१॥

दस्त्रिणैर्यथा मनुस्सान पुञ्जस्तेतानमाकरा ।
 यथाकारं करित्वान सग्रे मोदन्ति दाम्यकाति ॥३२॥
 रत्नमुमालादिमानं ह्यवसर्भ ॥३३॥

इत्यने—

महिम्नया यमसारा ज्ञेयमा कश्चिद्विद्वद्विद्या ।
 विद्वान् मनुस्त्रिणैर्यथा पीता उच्यते वन्दन रत्नमुमाला च वग्ने तेन वसुधैव कुटुम्बकम् ॥
 (मञ्जुदेव) कतुत्पो वग्ने ॥४॥

५—महारथवर्णो

५१—मयट्टकदेवपुत्तविमानं (५११)

को मे भंरणि वारानि इडिया मगता ज्ञानं ।
 अभिरन्तेन वण्णेन सत्तया ओभासय णिगानि ॥१॥
 मण्डूको अहं पुदे अग्निमुदये वारिणोचरो ।
 तव धामं गुणान्नाम अवाधि वण्डनाल्लभो ॥२॥
 मुहुरं वित्तवत्तादम इडि परम वगज्ज मे ।
 अनुभावरज्ज मे परम वण्णं धरम जुगिज्ज मे ॥३॥
 ये च ते दीयमडान धम्मं अरगोतु गोरम ।
 पत्ता ते अवलढुत्तं धरम पावा न सोचरणि ॥४॥
 मण्डूकदेवपुत्तविमानं वठमं ॥५॥

५२—रेवतिविमानं (५१२)

विष्णुवर्मासुवितां कुरुतो शोभिवान्तरं ।
 आरिणित्ता वृत्तमां च अभिरन्तं न आगमं ॥१॥
 लभेव वनपुत्राणि अरमा ओवा पर मय ।
 पुत्रजातिं पान्नामन्ति विष्णु आरिणं च आगमं ॥२॥
 उडुत्ति वरुणं गुणान्नामो अपागमं आरमरान्तरं ।
 लभेव न यन्म सुमन्ति कुरुता लभेवित्ता वरुणं ॥३॥
 वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं ते ह वरुणा शोभिवान्तरं ॥४॥
 वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं ॥५॥
 आरिणित्ता वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं ॥६॥
 वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं ॥७॥
 वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं ॥८॥
 वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं ॥९॥
 वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं वरुणं ॥१०॥

विष्णुर्वा त्रयोवि मन्त्रं पञ्चमस्तुतः । तत्रैव विष्णुर्वा ॥१३॥
 नो हि तदर्थं ब्रह्मणः कर्त्तव्यं न तत्रैव तत्रैव कर्त्तव्यं ॥१४॥
 मातृ पितृणां विष्णुर्वाचसम् । अर्चयेत् तत्रैव तत्रैव ॥१५॥
 अग्न्यायै ब्रह्मणः कर्त्तव्यं । अर्चयेत् तत्रैव तत्रैव ॥१६॥
 नो हि तदर्थं ब्रह्मणः कर्त्तव्यं न तत्रैव तत्रैव कर्त्तव्यं ॥१७॥
 मातृ पितृणां विष्णुर्वाचसम् । अर्चयेत् तत्रैव तत्रैव ॥१८॥
 मातृ पितृणां विष्णुर्वाचसम् । अर्चयेत् तत्रैव तत्रैव ॥१९॥
 नो हि तदर्थं ब्रह्मणः कर्त्तव्यं न तत्रैव तत्रैव कर्त्तव्यं ॥२०॥
 मातृ पितृणां विष्णुर्वाचसम् । अर्चयेत् तत्रैव तत्रैव ॥२१॥
 नो हि तदर्थं ब्रह्मणः कर्त्तव्यं न तत्रैव तत्रैव कर्त्तव्यं ॥२२॥
 येन च तृतीयम् अर्चयेत् तत्रैव तत्रैव कर्त्तव्यं तत्रैव कर्त्तव्यं ॥२३॥
 नो हि तदर्थं ब्रह्मणः कर्त्तव्यं न तत्रैव तत्रैव कर्त्तव्यं ॥२४॥
 स्वाहा इयं तृतीयमिष्टा कर्त्तव्या तृतीयमिष्टा तृतीयमिष्टा ॥२५॥
 तृतीयमिष्टा तृतीयमिष्टा तृतीयमिष्टा तृतीयमिष्टा ॥२६॥
 ते म तत्त्वा कर्त्तव्यं तत्रैव तत्रैव कर्त्तव्यं तत्रैव कर्त्तव्यं ॥२७॥
 एतत्तमिष्टं अनुष्मराणि कुमन्तं तत्रैव तत्रैव कर्त्तव्यं ॥२८॥
 तेन मुचरितेन कर्म्मनाह उपागो निर्विक्रमु कामरामी ॥२९॥
 पत्न्यं तत्रैव तत्रैव कर्म्मनाह उपागो निर्विक्रमु कामरामी ॥३०॥
 जलमिष्टं तत्रैव तत्रैव कर्म्मनाह उपागो निर्विक्रमु कामरामी ॥३१॥
 पत्न्यं तत्रैव तत्रैव कर्म्मनाह उपागो निर्विक्रमु कामरामी ॥३२॥
 ये केने सततञ्च मुनिनि धम्मं यज्जोते अमर्षं पुमन्ति सेम ॥३३॥
 अमर्षाणि तत्रैव तत्रैव कर्म्मनाह उपागो निर्विक्रमु कामरामी ॥३४॥
 पत्न्यं तत्रैव तत्रैव कर्म्मनाह उपागो निर्विक्रमु कामरामी ॥३५॥
 किमिष्टं कुमन्तं किमाचरं इच्छेत्तं हि ममैव मन्त्रयन्ति ॥३६॥
 मयं पुनरेव लब्धा मानुस्मत्त पटिपन्ना विचारेषु मौञ्चन्तो ॥३७॥
 तत्रैव तत्रैव कर्म्मनाह उपागो निर्विक्रमु कामरामी ॥३८॥
 ह उपागोहि सत्त्वनाम अनुष्मन्तु पुन वि मुणोमि धम्मं ॥३९॥
 पत्रहन्ति कामराय भवरागानुसञ्च पहाय मोह ॥४०॥
 ते मुनेनि तत्रैव तत्रैव परिनिश्चानना हि सीनिभूतानि ॥४१॥
 एतमागवद्विमानं तत्तियं ॥४२॥

६४—कवकटारसविमानं (६।४)

उष्णमिदं मणिधूलं विमानं शमन्ततो द्वादशयोजनानि ।
 बूटागारा सप्तगणा उज्जारा वेदुरियत्पम्मा दक्षिणत्पन्ता सुभा ॥१॥
 मत्थच्छमी निवमि मादमी च दिम्भा च मीणा पवदन्ति वग्गु ।
 दिम्भा रसा वामगुणेत्य पञ्च मारियो च नक्खन्ति सुवण्णछप्पा ॥२॥
 वेन ते तादिमो वण्णो वेन ते इधमिज्जति ।
 उप्पज्जन्ति च ते भोगा ये वेवि मनमो दिया ॥३॥
 पुच्छामि त देव महानुभाव मनुस्समूतो विमकासि पुज्जं ।
 वेतामि एव जल्लितानुभावो वण्णो च ते सम्मदिता पभासनीनि ॥४॥
 मो देवपुतो अत्तमनो मोग्गल्लानेन पुच्छिणो ।
 पञ्च पुटो विदावमि वग्ग वग्गस्मिदं पत्तं ॥५॥
 मनिममुप्पादवरो द्वारे वववटवो डिो ।
 निदिणो जल्लवपरम सोभनि दत्तपादवो ॥६॥
 तेन मे तादिमो वण्णो . वे . वण्णो च मे सम्मदिता पभासनीनि ॥७॥
 कवकटारसहावकविमानं चतुर्थं ॥४॥

६५—द्वारपालकविमानं (६।५)

उष्णमिदं मणि धूलं विमानं शमन्ततो द्वादश योजनानि ।
 बूटागारा सप्त गणा उज्जारा वेदुरियत्पम्मा दक्षिणत्पन्ता सुभा ॥१॥
 मत्थच्छामी निवमि मादमी च दिम्भा च मीणा पवदन्ति वग्गु ।
 दिम्भा रसा वामगुणेत्य पञ्च मारियो च नक्खन्ति सुवण्ण छप्पा ॥२॥
 वन न तादिमो वण्णो वेन मे इधमिज्जति ।
 उप्पज्जन्ति च ते भोगा ये वेवि मनमो दिया ॥३॥
 पुच्छामि त देव महानुभाव मनुस्समूतो विमकासि पुज्जं ।
 वेतामि एव जल्लितानुभावो वण्णो च ते सम्मदिता पभासनीनि ॥४॥
 मा देवपुतो अत्तमनो मोग्गल्लानेन पुच्छिणो ।
 पञ्च पटो विदावमि वग्ग वग्गस्मिदं पत्तं ॥५॥
 दिम्भ मम वरगसहस्रमायु वाचाभि मीनं मनसा पवतिनं ।
 मत्तावता टरमवि पुज्जावग्गो दिम्बेहि वामेहि च समदिगभूतो ॥६॥
 तेन मे तादिमो वण्णो . वे . वण्णो च मे सम्मदिता पभासनीनि ॥७॥
 द्वारपालकविमानं चतुर्थं ॥५॥

१६—करणीयविमानं (१६)

उच्चमिदं मणि धनं विमानं समन्ततो द्वादश योजनानि ।
 कूटागारा मत्त मत्ता उटारा वेष्टरियन्धम्वा रुचिकन्धता मुमा ॥१॥
 मन्थच्छमी विविमि म्मादमी च दिव्या च शोभा पवदन्ति वग्नु ।
 दिव्या रमा काम गुणैश्च पञ्च नारियो च नञ्चन्ति मुवन्न छत्रा ॥२॥
 केन ते तादिसो वग्गो केन ते इषमिज्जानि ।
 उणग्गन्नि च ते शोभा ये केचि मनसो पिया ॥३॥
 पुच्छामि त् देव महानुभाव मनुस्समूतो विमकाणि पुञ्जा ।
 केनामि एव जत्तिनानुभावो वग्गो च ते मज्जदिमा पमामणीनि ॥४॥
 सो देवपुत्तो अनमनो भोगान्दानेन पुच्छिणो ।
 पण्ह पुट्ठो विवाकमि यस्य कम्ममिदं फल ॥५॥
 करणीयानि पुञ्जानि पण्डितेन विमानता ।
 समगगनेसु कूटेषु मन्थ दित्र मत्तकट ।
 मत्ताय धन मे कूटो अरज्ज्जा साममागणो ।
 तस्य वित्तं पमदेत्वा तावनिद्रमुगो अत्ता ।
 तेन ते तादिसो वग्गो...ये...वग्गो च मे मज्जदिमा पमामणीनि ॥६॥
 करणीयविमानं छट्ठं ॥६॥

१७—करणीयविमानं (१७)

उच्चमिदं मणि धनं विमानं समन्ततो द्वादश योजनानि ।
 कूटागारा मत्त मत्ता उटारा वेष्टरियन्धम्वा रुचिकन्धता मुमा ॥१॥
 मन्थच्छमी विविमि म्मादमी च दिव्या च शोभा पवदन्ति वग्नु ।
 दिव्या रमा काम गुणैश्च पञ्च नारियो च नञ्चन्ति मुवन्न छत्रा ॥२॥
 केन ते तादिसो वग्गो केन ते इषमिज्जानि ।
 उणग्गन्नि च ते शोभा ये केचि मनसो पिया ॥३॥
 पुच्छामि त् देव महानुभाव मनुस्समूतो विम काणि पुञ्जा ।
 केनामि एव जत्तिनानुभावो वग्गो च ते मज्जदिमा पमामणीनि ॥४॥
 सो देवपुत्तो अनमनो भोगान्दानेन पुच्छिणो ।
 पण्ह पुट्ठो विवाकमि यस्य कम्ममिदं फल ॥५॥

कृषि विज्ञान

[illegible]

संस्कृत, प्रमाण, एवं अन्य विषय

अथवा, विमान, जो कि १०० फीट से अधिक ऊँचाई पर उड़ रहा हो, उसे विमान के अंतर्गत माना जाएगा।

मन्त्र विमल वाचस्पत्यः महाविद्यालयी आह ।

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

द्विदशरत्नीतिविज्ञानी कलमः ॥३॥

सुविद्यमानः ।

[illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

मन्त्रालय, नई दिल्ली

1. 1954 2. 1955 3. 1956 4. 1957 5. 1958 6. 1959 7. 1960 8. 1961 9. 1962 10. 1963 11. 1964 12. 1965 13. 1966 14. 1967 15. 1968 16. 1969 17. 1970 18. 1971 19. 1972 20. 1973 21. 1974 22. 1975 23. 1976 24. 1977 25. 1978 26. 1979 27. 1980 28. 1981 29. 1982 30. 1983 31. 1984 32. 1985 33. 1986 34. 1987 35. 1988 36. 1989 37. 1990 38. 1991 39. 1992 40. 1993 41. 1994 42. 1995 43. 1996 44. 1997 45. 1998 46. 1999 47. 2000 48. 2001 49. 2002 50. 2003 51. 2004 52. 2005 53. 2006 54. 2007 55. 2008 56. 2009 57. 2010 58. 2011 59. 2012 60. 2013 61. 2014 62. 2015 63. 2016 64. 2017 65. 2018 66. 2019 67. 2020 68. 2021 69. 2022 70. 2023 71. 2024 72. 2025 73. 2026 74. 2027 75. 2028 76. 2029 77. 2030 78. 2031 79. 2032 80. 2033 81. 2034 82. 2035 83. 2036 84. 2037 85. 2038 86. 2039 87. 2040 88. 2041 89. 2042 90. 2043 91. 2044 92. 2045 93. 2046 94. 2047 95. 2048 96. 2049 97. 2050 98. 2051 99. 2052 100. 2053 101. 2054 102. 2055 103. 2056 104. 2057 105. 2058 106. 2059 107. 2060 108. 2061 109. 2062 110. 2063 111. 2064 112. 2065 113. 2066 114. 2067 115. 2068 116. 2069 117. 2070 118. 2071 119. 2072 120. 2073 121. 2074 122. 2075 123. 2076 124. 2077 125. 2078 126. 2079 127. 2080 128. 2081 129. 2082 130. 2083 131. 2084 132. 2085 133. 2086 134. 2087 135. 2088 136. 2089 137. 2090 138. 2091 139. 2092 140. 2093 141. 2094 142. 2095 143. 2096 144. 2097 145. 2098 146. 2099 147. 2100 148. 2101 149. 2102 150. 2103 151. 2104 152. 2105 153. 2106 154. 2107 155. 2108 156. 2109 157. 2110 158. 2111 159. 2112 160. 2113 161. 2114 162. 2115 163. 2116 164. 2117 165. 2118 166. 2119 167. 2120 168. 2121 169. 2122 170. 2123 171. 2124 172. 2125 173. 2126 174. 2127 175. 2128 176. 2129 177. 2130 178. 2131 179. 2132 180. 2133 181. 2134 182. 2135 183. 2136 184. 2137 185. 2138 186. 2139 187. 2140 188. 2141 189. 2142 190. 2143 191. 2144 192. 2145 193. 2146 194. 2147 195. 2148 196. 2149 197. 2150 198. 2151 199. 2152 200. 2153 201. 2154 202. 2155 203. 2156 204. 2157 205. 2158 206. 2159 207. 2160 208. 2161 209. 2162 210. 2163 211. 2164 212. 2165 213. 2166 214. 2167 215. 2168 216. 2169 217. 2170 218. 2171 219. 2172 220. 2173 221. 2174 222. 2175 223. 2176 224. 2177 225. 2178 226. 2179 227. 2180 228. 2181 229. 2182 230. 2183 231. 2184 232. 2185 233. 2186 234. 2187 235. 2188 236. 2189 237. 2190 238. 2191 239. 2192 240. 2193 241. 2194 242. 2195 243. 2196 244. 2197 245. 2198 246. 2199 247. 2200 248. 2201 249. 2202 250. 2203 251. 2204 252. 2205 253. 2206 254. 2207 255. 2208 256. 2209 257. 2210 258. 2211 259. 2212 260. 2213 261. 2214 262. 2215 263. 2216 264. 2217 265. 2218 266. 2219 267. 2220 268. 2221 269. 2222 270. 2223 271. 2224 272. 2225 273. 2226 274. 2227 275. 2228 276. 2229 277. 2230 278. 2231 279. 2232 280. 2233 281. 2234 282. 2235 283. 2236 284. 2237 285. 2238 286. 2239 287. 2240 288. 2241 289. 2242 290. 2243 291. 2244 292. 2245 293. 2246 294. 2247 295. 2248 296. 2249 297. 2250 298. 2251 299. 2252 300. 2253 301. 2254 302. 2255 303. 2256 304. 2257 305. 2258 306. 2259 307. 2260 308. 2261 309. 2262 310. 2263 311. 2264 312. 2265 313. 2266 314. 2267 315. 2268 316. 2269 317. 2270 318. 2271 319. 2272 320. 2273 321. 2274 322. 2275 323. 2276 324. 2277 325. 2278 326. 2279 327. 2280 328. 2281 329. 2282 330. 2283 331. 2284 332. 2285 333. 2286 334. 2287 335. 2288 336. 2289 337. 2290 338. 2291 339. 2292 340. 2293 341. 2294 342. 2295 343. 2296 344. 2297 345. 2298 346. 2299 347. 2300 348. 2301 349. 2302 350. 2303 351. 2304 352. 2305 353. 2306 354. 2307 355. 2308 356. 2309 357. 2310 358. 2311 359. 2312 360. 2313 361. 2314 362. 2315 363. 2316 364. 2317 365. 2318 366. 2319 367. 2320 368. 2321 369. 2322 370. 2323 371. 2324 372. 2325 373. 2326 374. 2327 375. 2328 376. 2329 377. 2330 378. 2331 379. 2332 380. 2333 381. 2334 382. 2335 383. 2336 384. 2337 385. 2338 386. 2339 387. 2340 388. 2341 389. 2342 390. 2343 391. 2344 392. 2345 393. 2346 394. 2347 395. 2348 396. 2349 397. 2350 398. 2351 399. 2352 400. 2353 401. 2354 402. 2355 403. 2356 404. 2357 405. 2358 406. 2359 407. 2360 408. 2361 409. 2362 410. 2363 411. 2364 412. 2365 413. 2366 414. 2367 415. 2368 416. 2369 417. 2370 418. 2371 419. 2372 420. 2373 42

१९५४ ई. व. ३० अक्टूबर को मृत्यु हो गई।
 मृत्यु के कारण मृत्युशय्या पर मृत्यु हो गई।

[illegible]

१. मन्त्रालय के अंतर्गत विभिन्न विभागों में कार्य करने वाले अधिकारियों की नियुक्ति और बहाली का प्रश्न।

[illegible][illegible]

१. 'व्याख्या' नामक ग्रन्थस्य संपादनम् ॥५॥
२. 'व्याख्या' नामक ग्रन्थस्य संपादनम् ॥५॥

[illegible]

साधमेव मेम्यो ॥६॥

सुविधायक मेम्बरो ॥६॥

...सुविधायक ...
...सुविधायक ...
...सुविधायक ...

१०५-मा बन्धो
न म सञ्चरिमा यमाननीय ॥३॥
विनिर्माण अर्थ ॥८॥

५६—सूचिस्थानं (५।६)

५६—करणीयविमानं (५।६)

उच्चमिदं मणि यत्र विमानं समन्ततो द्वादश योजनानि ।
 कूटागारा मत्त मत्ता उल्लारा वेद्वरित्यम्बा रुचिकल्पना मुभा ॥१॥
 तत्पञ्चम्यी पिबामि सादमी च दिव्या च वीणा पवदन्ति वणु ।
 दिव्या रमा वाम गुणेत्य पञ्च नारियो च नञ्चन्ति मुवण्ण छत्रा ॥२॥
 केन ते तादिमो वण्णो केन ते इधमिज्जानि ।
 उण्यज्जन्ति च ते भोगा ये केचि मत्तमो पिया ॥३॥
 पृच्छामि तं देव महानुभाव मनुस्समूहो विमत्तामि पुञ्ज ।
 केनामि एवं जल्लितानुभावो वण्णो च ते मच्चदिमा पमामनीनि ॥४॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो भोगल्लानेन पुच्छित्तो ।
 पञ्हु पुट्ठो विपाक्कमि मम्म वम्मस्मिदं फल ॥५॥
 करणीयानि पुञ्जानि पण्डितेन विज्ञानना ।
 समणत्तेसु बुद्धेसु यत्थ दिन्न महत्फल ।
 यत्थाय वत्त मे बुद्धो अरञ्जा गामभागनो ।
 तत्थ चित्तं पससेत्वा तावनिद्धमुपमो अहा ।
 तेन ते तादिमो वण्णो .. पे .. वण्णो च मे मच्चदिमा पमामनीनि ॥६॥

करणीयविमानं छट्ठं ॥६॥

५७—करणीयविमानं (५।७)

उच्चमिदं मणि यत्र विमानं समन्ततो द्वादश योजनानि ।
 कूटागारा मत्त मत्ता उल्लारा वेद्वरित्यम्बा रुचिकल्पना मुभा ॥१॥
 तत्पञ्चम्यी पिबामि सादमी च दिव्या च वीणा पवदन्ति वणु ।
 दिव्या रमा वाम गुणेत्य पञ्च नारियो च नञ्चन्ति मुवण्ण छत्रा ॥२॥
 केन ते तादिमो वण्णो केन ते इधमिज्जानि ।
 उण्यज्जन्ति च ते भोगा ये केचि मत्तमो पिया ॥३॥
 पृच्छामि तं देव महानुभाव मनुस्समूहो विमत्तामि पुञ्ज ।
 केनामि एवं जल्लितानुभावो वण्णो च ते मच्चदिमा पमामनीनि ॥४॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो भोगल्लानेन पुच्छित्तो ।
 पञ्हु पुट्ठो विपाक्कमि मम्म वम्मस्मिदं फल ॥५॥

ସମସ୍ତଜାତିର ମୁକ୍ତମାନବ ସମ୍ବଳର ବିକାଶ ।

महाराष्ट्र शासन, शिक्षण विभाग, मुंबई

अन्तर्गत या हे प्रिकम् अन्तर्गत गायकगणरा ।

मन्त्र विमल वसन्तेश्वरः नारायणस्त्वहो जग ॥१॥

मेन हे मादिगो वण्णो मे वण्णो ए वि मण्णदिग्ग पञ्चाम्मीदि ॥२॥

पुष्पकान्तरीयविजयम् ॥७॥

५८—मृषिनिष्ठानं (५८)

उत्पन्नं भविष्यति किञ्चिन्नामस्यैव विद्यमानं नान्यथा ।

सूत्राणां मनः शान्ता उच्छ्वासेऽश्विभक्त्या रविभक्त्या शुभा ॥२॥

नित्यज्यामी दिवसि जादमी च दिव्या च बीजा पचदन्ति वाम् ।

दिग्भा रसा काम शृंगार्य मञ्जु सावित्री च कल्याणि सुखस्य रात्रा ॥५॥

बेज मे लाइनों बण्णो बेज मे हथमिगगति ।

उत्तराश्विनि च ते भोषा ये केचि जगमो विद्या ॥१॥ .

पुण्यानि तं देव महाभाष्य प्रमुखाभूतो रिय बामि पुञ्जं ।

वेनामि तच्च जलितान्भाषो वज्जी च मे गच्छदिमा पभाषतीति ॥४॥

श्री देशपालो अलमनो भोग्यमानेन पुण्डरी ।

पञ्च पुण्यो द्वियस्मिन् अग्नौ बभूवुर्गिराह वने ॥५॥

य वदन्ति न तं होति यज्जिब दग्धा तज्जिब नेम्यो ।

सुविमेव सेव्यो ॥६॥

तन ये ताहिगो बण्णो....ये....

वर्णां च मे सङ्घटिता पञ्चासनीनि ॥३॥

सुखिनिष्पन्नं भद्रम् ॥८॥

५६—सूचिस्थानं (५।६)

उच्छामिदं मणिं धूतं विमानं समन्ततो द्वादश योजनानि ।

बृहन्नामो गतं सता उदयं वेदुरित्यथवा हविषात्पता नृमा ॥१॥

तस्यैव त्रयसु विद्यमानं त्रिभिः पञ्चदशैश्च शब्दैर्वाच्यम् ।

दिवहा रता श्रीमगुणेश्वर पञ्च मार्गिषो च नृपबलि मृगणा छत्रा ॥२॥

केन ते तादिमो वण्णो वेन ते इवमिज्जन्ति ।
 उप्पज्जन्ति च ते भोगा ये केचि मनमो पिप्पा ॥३॥
 पुच्छामि न देव महानुभाव मनुस्समूतो रिमकामि पुज्ज ।
 केनामि एव जल्लिगानुभावो वण्णो च ते मच्च दिमा पनामणीनि ॥४॥
 गो देवपुत्तो अत्तमनो भोग्यल्लानेन पुच्छिन्तो ।
 एद्ध पुत्तो विराजमि म्म कम्मस्मिद फल ॥५॥
 अह मनुंसेमु मनुस्समूतो पुरिमाय जाणिश मनुस्समोके ।
 अइत्तं विरत्त भिक्खु विप्पमन्नमनाविक्क ।
 तस्म अदासह भूवि पमप्पो सक्केहि पाणिहि ॥६॥
 तेन मे तादिमो वण्णो . वे . वण्णो च मे सच्चदिमा पनामणीनि ॥७॥
 बुत्तिपसूच्चिविमानं भवम ॥८॥

६०—नागविमानं (५।१०)

मुगुत्तमगन्धं अभिरुह मागं अवाचिनं दलिवन्ति महावर्ष ।
 आरुह गत्रं पवरं मुचप्पिनं इषागमा वेहामयमन्नादिगणे ॥१॥
 नागरस्य दन्तेषु कुबेसु निम्मिता अज्जोदका पदुमिनिषो मुत्तुम्मा ।
 पदुमेसु च मुत्तिगणा पक्कत्तरे इमा च नच्चन्ति मनोहरापो ॥२॥
 देशदिगणोनि महानुभावो मनुस्समूतो रिमकामि पुज्ज ।
 केनामि एव जल्लिगानुभावो वण्णो च ते सच्चदिमा पनामणीनि ॥३॥
 गो देवपुत्तो अत्तमनो . वे . परमकम्मस्मिदं फल ॥४॥
 एद्ध पुत्तो विराजमि म्म कम्मस्मिदं फल ॥५॥
 अह मनुंसेमु मनुस्समूतो पुरिमाय जाणिश मनुस्समोके ।
 अइत्तं विरत्त भिक्खु विप्पमन्नमनाविक्क ।
 तस्म अदासह भूवि पमप्पो सक्केहि पाणिहि ॥६॥
 तेन मे तादिमो वण्णो . वे . वण्णो च मे सच्चदिमा पनामणीनि ॥७॥
 नागविमानं भवम ॥८॥

६१—नागविमानं (५।११)

अह मनुंसेमु मनुस्समूतो पुरिमाय जाणिश मनुस्समोके ।
 अइत्तं विरत्त भिक्खु विप्पमन्नमनाविक्क ।
 तस्म अदासह भूवि पमप्पो सक्केहि पाणिहि ॥६॥
 तेन मे तादिमो वण्णो . वे . वण्णो च मे सच्चदिमा पनामणीनि ॥७॥
 नागविमानं भवम ॥८॥

१०५

॥१॥ ॥२॥ ॥३॥ ॥४॥ ॥५॥ ॥६॥ ॥७॥ ॥८॥ ॥९॥ ॥१०॥ ॥११॥ ॥१२॥ ॥१३॥ ॥१४॥ ॥१५॥ ॥१६॥ ॥१७॥ ॥१८॥ ॥१९॥ ॥२०॥ ॥२१॥ ॥२२॥ ॥२३॥ ॥२४॥ ॥२५॥ ॥२६॥ ॥२७॥ ॥२८॥ ॥२९॥ ॥३०॥ ॥३१॥ ॥३२॥ ॥३३॥ ॥३४॥ ॥३५॥ ॥३६॥ ॥३७॥ ॥३८॥ ॥३९॥ ॥४०॥ ॥४१॥ ॥४२॥ ॥४३॥ ॥४४॥ ॥४५॥ ॥४६॥ ॥४७॥ ॥४८॥ ॥४९॥ ॥५०॥ ॥५१॥ ॥५२॥ ॥५३॥ ॥५४॥ ॥५५॥ ॥५६॥ ॥५७॥ ॥५८॥ ॥५९॥ ॥६०॥ ॥६१॥ ॥६२॥ ॥६३॥ ॥६४॥ ॥६५॥ ॥६६॥ ॥६७॥ ॥६८॥ ॥६९॥ ॥७०॥ ॥७१॥ ॥७२॥ ॥७३॥ ॥७४॥ ॥७५॥ ॥७६॥ ॥७७॥ ॥७८॥ ॥७९॥ ॥८०॥ ॥८१॥ ॥८२॥ ॥८३॥ ॥८४॥ ॥८५॥ ॥८६॥ ॥८७॥ ॥८८॥ ॥८९॥ ॥९०॥ ॥९१॥ ॥९२॥ ॥९३॥ ॥९४॥ ॥९५॥ ॥९६॥ ॥९७॥ ॥९८॥ ॥९९॥ ॥१००॥

महारथविमाने

११४]

ता मार्गिनयो वदुमृण्यलच्छदा बन्दनमारवोमिता ।
 अनुपपन्ना ता तव मानसे रता रथे शिता पञ्जान्निवा उर्ध्विता ॥१५॥
 वरुणमु तव यानि विदुमृण्यनानि च हृत्प्रेमु पादेमु नयव मीम ।
 औषागर्वाणि हस मज्जनो दिगा ब्रह्मद्वय मारुन्दिहो व भानमा ॥१६॥
 बाह्यम वेगेन च मण्डपगिता भुजेमु माणा अग्न्यनानि च ।
 मुञ्चन्ति घोषं रविं नृचि नृभ मज्जति विदुज्जति नृमलज्ज ॥१७॥
 उमानभूमां च दुस्त्वयो शिता रथा च नामा नृग्यानि दासता ।
 तमेव देविन्द पमोदयन्ति बीणा यथा वोषणमलकाहति ॥१८॥
 इमानु बीणानु वदुनु वगुनु मनुज्जङ्गमानु हृदयान्तिगता ।
 पङ्कजमानानु जनीव भच्छरा भर्माणि वज्जता पदमम गीवन्ता ।
 यथा च मीनानि च वादिनि च मज्जन्ति विमान मया च ।
 जपेन्द मज्जन्ति जपन्त्य जच्छरा औषागर्वाणि रथमा च मीनान् ।
 मो मोदमि नृग्यमज्जङ्गमोपनो मरीचमानो नाक्रान्नुया ॥१९॥
 इमानु बीणानु वदुनु वगुनु मनुज्जङ्गमानु हृदयान्तिगता ।
 वि त्वं गुरे वज्रमवर्णाणि जलना मनुगभुजा नृग्याव जायता ।
 उगोमथ वि वा नृच उर्ध्वानि वि धामन्याम वपमाधिराजति ॥२०॥
 मयिदं जगत्तम वनम वज्जन्तो वृध्वं नृचिज्जगत्तम उगोमथम वा ।
 इमानुभावी विपुनो जय तव य देवतांश्च अधिपतीषमे नृभ ॥२१॥
 दानम मे इदं वज्रं जया मीनम वा वन ।
 अथो अज्जङ्गलजगत्तम तमे अवन्ताहि नृचिज्जगत्तम ॥२२॥
 गो देवपुनो जलमनो मीनज्जगत्तम नृचिज्जगत्तम ॥२३॥
 वरुण पृथ्वी विद्याधामि मय वज्रमिदं वज्रं ॥२४॥
 त्रिभि इय वृद्ध जनीयनिवचम मरुतम वज्रम औषागर्वाणि ॥२५॥
 जगत्तम जगत्तम इदं देवतांश्च मनुज्जङ्गमानु ॥२६॥
 न अहम वृद्धर औषागर्वाणि जगत्तमिदं देवतांश्च ॥२७॥
 देवतांश्च न मनुज्जङ्गमानु नृचिज्जगत्तम देवतांश्च ॥२८॥
 मज्जन्त्याम अथवाः बीजं नृचि वज्रं वज्रम ॥२९॥
 नृचिज्जगत्तमिदं देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३०॥
 मज्जन्त्याम च अथवाः नृचि वज्रं वज्रम ॥३१॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३२॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३३॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३४॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३५॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३६॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३७॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३८॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥३९॥
 मज्जन्त्याम देव देवतांश्च नृचिज्जगत्तम ॥४०॥

आयुञ्च वणञ्च मुख बलञ्च पणीन रूपं अभिवद्र्यता मुनि ।
 अन्नञ्च पानञ्च बह्वं सुगन्धं पतिद्वारेणैवममंगमानसो ॥३२॥
 इमस्मि लोके परस्मि वा एन कुडेन सेट्ठो च समो न विज्यति ।
 आहुनेय्यानं परमाहुतिं गतो पुञ्जत्थिक्कान विपुलप्फले सिनन्ति ॥३३॥

महारथविमानं बुद्धसमं ॥४॥

इतान्—

मण्डूको रोति उत्तो कश्कटो द्वारगणको ।
 द्वे करनीया द्वे सूर्या तयो माना च द्वे तथा ।
 पुरितानं पञ्चको बन्धो द्वि पञ्चुल्वनीति ॥

भरणवारं ततिथं ।

६—पापासिवग्गो

६४—अगारियस्सिमानं (६११)

यथा वनं विलज्जन् वधामनि उज्ज्वानमेदुलं निदधानं उलभ ॥
 तथूपमं सुप्पमिदं विमानं ओमानवं निदुत्तिं अल्लभिक्खं ॥६१॥
 देविद्विगत्तो मि अहानुभाबो अनुस्स भूतो विमवामि पुब्बम् ।
 वेनामि एवं जलितानुभाबो जल्लो अ ले सम्मदिस्सा पभामनीनि ॥६२॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो भोग्गहत्तानेन पुत्तिरतो ।
 एम्हं पुदुत्तो विपावाणि यम्म वज्जमिदं पालं ॥६३॥
 अहम्भ अरिया अ अनुत्तमनीये भोग्गपूना अरमावसिस्सहा ।
 अत्तम्भ पावम्भ वल्लभविता अत्तम्भ दाणं विपुलं अवरट्ठ ॥६४॥
 तेम वेत्तादिस्सो जल्लो . . वे . जल्लो अ ले सम्मदिस्सा पभामनीनि ॥६५॥
 अगारियस्सिमानं वत्तं ॥६६॥

६५—अगारियस्सिमानं (६१५)

यथा वनं विलज्जन् वधामनि उज्ज्वानमेदुलं निदधानं उलभ ॥
 तथूपमं सुप्पमिदं विमानं ओमानवं निदुत्तिं अल्लभिक्खं ॥६१॥
 देविद्विगत्तोमि अहानुभाबो अनुत्तमपुत्तो विमवामि पुब्बम् ।
 वेनामि एवं जलितानुभाबो जल्लो अ ले सम्मदिस्सा पभामनीनि ॥६२॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो अ अत्त वज्जमिदं पालं ॥६३॥
 अहम्भ अरिया अ अनुत्तमनीये भोग्गपूना अरमावसिस्सहा ।
 अत्तम्भ पावम्भ वल्लभविता अत्तम्भ दाणं विपुलं अवरट्ठ ॥६४॥
 तेम वेत्तादिस्सो जल्लो . . वे . जल्लो अ ले सम्मदिस्सा पभामनीनि ॥६५॥
 अगारियस्सिमानं वत्तं ॥६६॥

९७ - फलदायकविमानं (९।३)

उन्वदिह मणिधूम विमान ममन्तवो मोहयतीत्यति ।
 कूटगारा मलयना उन्नाग वज्रगिर्यम्बा रवि कथना मुना ॥१॥
 तत्पञ्चमि विविमि ग्राह्यो व दिव्य व कोणा वरदनि वम् ।
 अट्टुका मिमिना मायका दिव्या व वज्रा निदमा वग उन्नाग ।
 तच्चानि गायन्ति पमोश्चानि ॥२॥
 देविद्विपत्तोमि महानुभावो मनुस्मभूतो विमवादि पुञ्ज ।
 वेनामि एव जलिगानुभावो वज्रो च ते सध्वदिमा पमासतीति ॥३॥
 सो देवपुतो अतमनो मोग्गज्जानेन पुच्छितो ।
 पञ्च पुद्धो विवाकासि यस्य चम्मयिः फ ॥४॥
 फलदायी फल विपुलं ममनि ददमुत्तुगनेमु पयप्रमानयो ।
 सो हि मोर्वनि सगपतो निदिरे अनुमोनि च पुञ्जकल विपुल ।
 तथेवहं महापुनि अदांमि चनुरो फे ॥५॥
 तस्या हि फलं जलमेव दानु निच्च मनुस्तेन मुवत्तिचेन ।
 दिव्यानि वा पत्तयना मुवानि मनुस्मयोभाग्य तमिच्छता वा नि ।
 तेन मे तादिसो वज्रो..वे..वज्रो च मे सध्व दिमा पमासतीति ॥६॥

फलदायकविमानं ततिथ ॥३॥

९८ - उपस्सयदायकविमानं (९।४)

चन्दो येषा विगतवलाहरे ममे ओमासय गच्छति अन्तर्निचमे ।
 तत्पुर्णं मुहूर्तिः विमान ओमासय निद्विज अन्तर्निचमे ॥१॥
 देविद्विपत्तो मि महानुभावो मनुस्मभूतो विमवादिपुञ्ज ।
 वेनामि एव जलिगानुभावो वज्रो च ते सध्वदिमा पमासतीति ॥२॥
 सो देवपुतो अतमनो..वे..यस्य चम्मयिः फ ॥३॥
 अट्टुच मरिषा च मनुस्मभूतो उपस्सय अरहो अदह ॥४॥
 अट्टुच पानञ्च पयप्रविता सगच्छ दान विपुलं अदह ॥५॥
 तेन मे तादिसो वज्रो..वे..वज्रो च मे सध्वदिमा पमासतीति ॥६॥

उपस्सयदायकविमानं चतुर्थ ॥४॥

६६—उपस्तपदायकविमानं (६१५)

हुनिरो ददा विगडवलाहको बने...वे...

(ददा हेदा विमानं तथा विगडवलाहको) .. १-२

बन्धो च मे सम्बन्दिता पञ्चासतीति ॥

हुनिरोदपस्तपदायकविमानं पञ्चमं ॥५॥

७०—भिक्षादायकविमानं (६१९)

उत्पदिष्टं भिक्षुपूजं विमानं समन्ततो द्वादशयोजनानि ।

बुद्धागारा मन्तरमा उद्धारा वेदुरित्तम्भा रविचत्पना शुभा ॥१॥

द्वैविद्धिरतो हि महानुयायो...वे...बन्धो च मे सम्बन्दिता पञ्चासतीति ॥२॥

तो देवपुत्री अममो...वे...धरम चम्पगिर्दं बन्ध ॥३॥

अहं मनुष्येण मनुष्यपुत्री दिवाव भिक्षुं तमिन् विलम्बं ।

एषाहं भिक्षुं भिक्षादायकं समन्तगिभनेन महा अर्चामि ॥४॥

तेन मे तादृशो बन्धो...वे...बन्धो च मे सम्बन्दिता पञ्चासतीति ॥५॥

भिक्षादायकविमानं षष्ठं ॥६॥

७१—यवपाण्डवविमानं (६२०)

उत्पदिष्टं भिक्षुपूजं विमानं...वे...

बन्धो च मे सम्बन्दिता पञ्चासतीति ॥१,२॥

तो देवपुत्री अममो...वे...धरम चम्पगिर्दं बन्ध ॥३॥

अहं मनुष्येण मनुष्यपुत्री अर्चामि यवपाण्डवो ।

अर्चामि विरजं भिक्षुं विगडवलाहको ॥४॥

धरम अर्चामि बुद्धागारा यवको अर्चामि चम्पगिर्दं

बुद्धपाण्डवो सम्बन्धो अर्चामि मन्त्रे बने ॥५॥

तेन मे तादृशो बन्धो...वे...बन्धो च मे सम्बन्दिता पञ्चासतीति ॥६॥

यवपाण्डवविमानं सप्तमं ॥७॥

६७—फलदायकविमानं (६।३)

उन्मरिद मणिभुज विमानं समन्ततो गोष्ठमघोरानि ।
 ब्रूताणारा मन्मथा उदारा वेष्टुरियन्मन्ना शनि कथना मुभा ॥१॥
 तत्पञ्चमि विविमि मारुतो च दिव्य च बीजा पवदन्ति वणु ।
 अट्टट्टका मिस्विता मायुक्ता दिव्या च कञ्जा निदमा वरा उदारा ।
 तच्चन्ति गानन्ति प्रमोदयन्ति ॥२॥
 देविद्विपत्तोमि अट्टानुभावी मनुम्मभूतो विमनामि पुञ्चा ।
 केनामि एव जलितानुभावी वणो च ते सम्वदिमा पमामनीनि ॥३॥
 सो देवपुतो अन्नमनो मोम्यन्नेन पुच्छितो ।
 पन्हु पुट्टो विनाकामि अन्न वम्ममिः फल ॥४॥
 फलदायी फल विपुल लभति ददमुन्नयनेमु पमत्रमानमो ।
 सो हि मोदति समप्यनो निदिचे अनुमोति च पुञ्जफल विपुल ।
 तथेवहं महामुनि अदामि चतुरो फले ॥५॥
 तस्मा हि फल अन्नमेव दानु निष्प मनुस्मेन मुखम्पिहेन ।
 दिव्यानि वा पन्धयता मुत्तानि मनुम्ममोभाय ममिच्छता वा नि ।
 तेन मे ताडिमो वणो वे... वणो च मे मन्न दिमा पमामनीनि ॥६॥

फलदायकविमानं ततियं ॥३॥

६८—उपसपदायकविमानं (६।४)

चन्दो यथा विपन्नकलाहने नमे ओभायय गच्छति अन्नादिक्ये ।
 तथूपम तुहमिः विमान ओभायय निद्वति अन्नादिक्य ॥१॥
 देविद्विपत्तोमि महानुभावी मनुम्मभूतो विमनामिपुञ्चा ।
 केनामि एव जलितानुभावी वणो च ते सम्वदिमा पमामनीनि ॥२॥
 सो देवपुतो अन्नमनो वे यस्म वम्ममिः फल ॥३॥
 अट्टट्ट मरिया च मनुम्ममोके उात्मय अरहन्तो अट्टट्ट ॥४॥
 अट्टट्ट वानञ्च पमप्रविमा मन्नञ्च दान विपुल अट्टट्ट ॥५॥
 तेन मे ताडिमो वणो वे... वे... वणो च मे मन्नदिमा पमामनीनि ॥६॥

उपसपदायकविमानं चतुर्थं ॥८॥

६६—उपस्तपदायकविमानं (६१६)

गुरियो यथा विगतबलाहके नभे..वे..
 (यथा हेन्द्र विमानं तथा कित्पादेनन्) .. १-५
 बण्णो च मे सम्भदिता यमासनीनि ॥

गुनियउपस्तपदायकविमानं यक्षवर्णं ॥५॥

७०—भिक्षादायकविमानं (६१६)

उष्णमिदं मणिपूजं विमानं समन्ततो द्वादशयोजनानि ।
 ब्रूतागारा मत्तत्मा उल्लारा वेदुत्तियत्तम्भा रचिक्कत्तम्भा गुभा ॥१॥
 देविद्विपत्तो सि धहानुभाओ ..वे.. बण्णो च ते सम्भदिता यमासनीनि ॥२॥
 सो देवगुत्तो अत्तमनी ..वे.. यत्ता कम्ममिदं पत्तं ॥३॥
 अहं मनुस्सेगु मनुस्सभुत्तो रित्तवान् भिक्खुं तत्तिणं सिम्भम् ।
 एवाहं भिक्खुं पटिपादयित्तां ममम्भनिभलेन तदा अदासि ॥४॥
 तेन मे तादिमो बण्णो ..वे.. बण्णो च मे सम्भदिता यमासनीनि ॥५॥

भिक्षादायकविमानं छट्ठं ॥६॥

७१—यक्षपालकविमानं (६१७)

उष्णमिदं मणिपूजं विमानं ..वे..
 बण्णो च ते सम्भ दिता यमासनीनि ॥१,२॥
 सो देवगुत्तो अत्तमनी ..वे.. यत्ता कम्ममिदं पत्तं ॥३॥
 अहं मनुस्सेगु मनुस्सभुत्तो अहोमि यक्कात्तम्भाओ ।
 अहं विरत्तं भिक्खुं सिम्भलकम्ममिदं ॥४॥
 तत्ता अदासि पुम्भानं यत्ताओ सधोहि पाणिहि
 पुम्भानाणिदं उष्णान् योदासि मम्भने वने ॥५॥
 तेन मे तादिमो बण्णो ..वे.. बण्णो च मे सम्भदिता यमासनीनि ॥६॥

यक्षपालकविमानं अत्तम्भं ॥७॥

७२—कुण्डलीविमानं (६।८)

अनङ्गवतो मत्स्यधरो मुवत्सो मुकुण्डली कणितकेसमम्बु ।
 आमुत्तहृषामरणो यसस्मी दिम्बे विमानमिह यवापि चण्डिमा ॥१॥
 दिम्बा च बीणा पवदन्ति वामू अट्टुका सिक्खिता साधुरपा ।
 दिम्बा च कञ्जा निदमवरा उट्टारा नञ्चन्ति गायन्ति पमोदयन्ति ॥२॥
 देविद्विपतोसि महानुभावो मनुस्मभूतो किमकामि पुञ्ज ।
 केनासि एवं जलितानुभावो वण्णो च ते सच्चदिसा पमामनीनि ॥३॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो..पे..यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥४॥
 अहं मनुस्सेणु मनुस्मभूतो दिस्वान समणे सीलवन्ते ।
 सग्गप्रविग्ग्राधरणे यसस्सी बहुस्सुणे तण्हकण्णयूरग्रे ।
 अन्नञ्च पातञ्च पमन्नचित्तो सक्कञ्च दानं विगुणं अदासि ॥५॥
 तेन मे तादिमो वण्णो..पे..वण्णो च ते सच्चदिसा पमामनीनि ॥६॥
 कुण्डलीविमानं अट्टुमं ॥८॥

७३—कुण्डलीविमानं (६।९)

अनङ्गवतो मत्स्यधरो मुवत्सो मुकुण्डली कणितकेसमम्बु ।
 आमुत्तहृषामरणो यमानी..दिम्बे विमानमिह यवापि चण्डिमा ॥१॥
 दिम्बा च बीणा पवदन्ति वामू अट्टुका सिक्खिता साधुरपा ।
 दिम्बा च कञ्जा निदमवरा उट्टारा नञ्चन्ति गायन्ति पमोदयन्ति ॥२॥
 देविद्विपतोसि महानुभावो मनुस्मभूतो किमकामिपुञ्ज ।
 केनासि एवं जलितानुभावो वण्णो च ते सच्चदिसा पमामनीनि ॥३॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनी..पे..यस्स कम्मस्सिदं फलं ॥४॥
 अहं मनुस्सेणु मनुस्मभूतो दिस्वान समणं माणुके ।
 सग्गप्रविग्ग्राधरणे यमानी बहुस्सुणं तण्हकण्णयूरग्रे ॥५॥
 अन्नञ्च पातञ्च पमन्नचित्तो सक्कञ्च दानं विगुणं अदासि ।
 तेन मे सच्चदिसा वण्णो..पे..वण्णो च ते सच्चदिसा पमामनीनि ॥६॥
 कुण्डलीविमानं अट्टुमं ॥९॥

७४—उत्तरविमानं (१११०)

या देवराजस्तु मया सुषम्मा यत्पच्छन्ति देवमन्त्रो समम्भो ।
 मप्यमं मप्यमिदं विमानं ओषाममं निदुनि अन्ननिबन्धे ॥१॥
 देविद्विगोमि महानुमावो मनुस्समूतो विमवागि पुञ्ज ।
 वेनासि एवं जग्गिमानुमावो वण्णो च ते सम्भदिता पभागणीनि ॥२॥
 मो देवपुत्तो अत्तमनो . ये . यम्म कम्मस्सिदं फलं ॥३॥
 अहं मनुस्सेमु मनुस्समूतो रज्जो वावागिरत्त अतोसि भाणवो ।
 लडा वनं सविमाने अवागि रिया च मे भीलवन्तो अहम् ॥४॥
 अज्जम् पानज्जम् पत्तम्भित्तो सज्जम्भ दानं विपुलं अवागि ॥५॥
 तेन मे सादिमो वण्णो . ये . वण्णो च मे सम्भदिता पभागणीनि ॥६॥

उत्तरविमानं वसम्भे ॥१०॥

उद्दानं—

हे मगरिणो कलहादि, हे उपरसपवादि भिक्षुण्य वायि ।
 मयपालको ये च हे पुण्डलीनो वापासीति ॥

एदो वग्गो ॥६॥

७२—कुण्डलीविमानं (१।८)

अलङ्कृतो मत्स्यधरो मुक्तयो मुकुण्डनी वक्षितकेसमस्मू ।
 आमुत्तहत्थाभरणो यसस्मिन् दिव्यं विमानमिह यथापि चन्द्रिमा ॥१॥
 दिव्या च बीणा पवदन्ति बभ्रु अट्टुका सिन्धिरा साधुरूपा ।
 दिव्या च कञ्जा निदसवरा उज्जरा मञ्चलि गायन्ति एषोदयन्ति ॥२॥
 देविद्विपत्तोसि महानुभावो मनुस्मभूतो विमलामिषुञ्ज ।
 केनापि एवं अलितानुभावो वण्णो च ते सञ्चदिमा पद्मासनीनि ॥३॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो वे यस्स कम्मस्सिद्धं फलं ॥४॥
 अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो दिस्वान समणे मीलवन्ने ।
 सम्पन्नविज्जाचरणे यसस्मिन् बहुस्सुते तण्हस्सयूपपत्ते ।
 अग्रञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो सक्कञ्च दानं विपुलं अदासि ॥५॥
 तेन मे तादिमो वण्णो वे वण्णो च ते सञ्चदिमा पद्मासनीनि ॥६॥

कुण्डलीविमानं अट्टम ॥८॥

७३—कुण्डलीविमानं (१।९)

अलङ्कृतो मत्स्यधरो मुक्तयो मुकुण्डनी वक्षितकेसमस्मू ।
 आमुत्तहत्थाभरणो यसस्मिन् दिव्यं विमानमिह यथापि चन्द्रिमा ॥१॥
 दिव्या च बीणा पवदन्ति बभ्रु अट्टुका सिन्धिरा साधुरूपा ।
 दिव्या च कञ्जा निदसवरा उज्जरा मञ्चलि गायन्ति एषोदयन्ति ॥२॥
 देविद्विपत्तोसि महानुभावो मनुस्मभूतो विमलामिषुञ्ज ।
 केनापि एवं अलितानुभावो वण्णो च ते सञ्चदिमा पद्मासनीनि ॥३॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो वे यस्स कम्मस्सिद्धं फलं ॥४॥
 अहं मनुस्सेसु मनुस्सभूतो दिस्वान समणे साधुरूपे ।
 सम्पन्नविज्जाचरणे यसस्मिन् बहुस्सुते तण्हस्सयूपपत्ते ॥५॥
 अग्रञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो सक्कञ्च दानं विपुलं अदासि ।
 तेन मे तादिमो वण्णो वे वण्णो च ते सञ्चदिमा पद्मासनीनि ॥६॥
 बुद्धिपुण्डलीविमानं अट्टम ॥९॥

७४—उत्तरविमानं (९।१०)

वा देवराजस्य समा सुखम्मा यत्पच्छति देवराजो समग्नो ।
 तप्यमं तुष्टयिदं विमानं ओमानमं निद्रुति अन्तलिषले ॥१॥
 देविद्विपत्तोमि महानुभावो मनुस्समूतो विमवानि पुञ्ज ।
 केनाति एव यन्निनानुभावो वण्णो च ते सज्जदिमा पभासतीति ॥२॥
 यो देवपुत्तो वत्तमनो वे यस्म वम्मस्सिदं फलं ॥३॥
 अत्र मनुस्सेमु मनुस्समूतो रज्जो पापातिरम अहोति माणवो ।
 ल्हा वनं संविमाणे अचानि विपा च मे सीलवन्तो अहेसु ॥४॥
 अमज्ज पावज्ज पत्तमचित्तो सक्कच्च दानं विपुल अचाति ॥५॥
 तेन मे तादिनो वण्णो वे वण्णो च मे सज्जविमा पभासतीति ॥६॥
 उत्तरविमानं वत्तमं ॥१०॥

वृत्तान्त—

हे अगारिनो कलहादि, हे उपरतवहादि भिक्षव्य वादि ।
 मवपावको के च हे बुद्धलीनो पापातीति ॥

सहो वण्णो ॥६॥

७—मुनिकिम्पतयम्भो

७५—चित्तलताविमानं (७।१)

यथा वनं वित्तलनं पद्ममणि उज्ज्वलमेतद् निदमानमूनमं ।
 तपूषमं तुम्हमिदं विमानं ओमासयं तिष्ठति अन्तलिक्त्वे
 देविद्विपत्तोमि महानुभावो मनुस्मभूतो किमवामि पुञ्ज ।
 केनामि एवं जलितानुभावो वण्णो च ते सम्बदिमा पद्ममणीति ॥१॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो..पे..यस्स कम्मस्मिदं फल ॥२॥
 अहं मनुस्सेसु मनुस्मभूतो दल्लिहो अत्ताणो वण्णो कम्मकरो
 जिप्पे च माता पित्तरो अम्मरि पिया च मे मीलवन्तो अहेसु
 अन्नञ्च पानञ्च पमन्नचित्तो सकञ्च दानं विपुलं अदामि
 तेन मे तादिमो वण्णो..पे..वण्णो च मे सम्बदिमा .

चित्तलताविमानं पठमं ॥१॥

७६—नन्दनविमानं (७।२)

यथा वनं नन्दनं वित्तलतम्पभासति उज्ज्वलमेतद्
 तपूषमं तुम्हमिदं विमानं ओमासयं तिष्ठति अन्तलिक्त्वे
 देविद्विपत्तोमि महानुभावो मनुस्मभूतो किमवामि पुञ्ज ।
 केनामि एवं जलितानुभावो वण्णो च ते सम्बदिमा
 सो देवपुत्तो अत्तमनो..पे..यस्स कम्मस्मिदं फल ॥३॥
 अहं मनुस्सेसु मनुस्मभूतो दल्लिहो अत्ताणो वण्णो
 जिप्पे च माता पित्तरो अम्मरि पिया च मे मीलवन्तो
 अन्नञ्च पानञ्च पमन्नचित्तो सकञ्च दानं विपुलं
 तेन मे तादिसो वण्णो..पे..वण्णो च मे सम्बदिमा

नन्दनविमानं दुत्तियं ॥२॥

୩୩—ମନ୍ତ୍ରିପୁରାଣ (୩୩)

उष्णमिहं मणिपुत्रं विमानं लम्पटो ह्यदम्योदयानि ।

कृपायाग्नौ जलस्यो जलस्यो वेदुरित्यन्वाभा रश्मिरन्वाभा गृध्रा ॥१॥

तत्पञ्चमि दिवसि स्वादयति च दिवसा च बीजा तद्वदि-र वस्तु ।

(इन्द्रा इमा वातानुनेत्य वरुण मारियो य मन्त्रिन् सुवर्णवज्रता ॥२॥

बेज ते तादिगो वण्णो ते वण्णो च ते गववणिगो पधत्तादीदि ॥

गो देवगुणो ज्ञानपनो ते वरुण वरुणसिन्धु वरुण ॥४॥

॥ अमुकमेव अमुकभूतो विवर्ते एवै अहमेव अहमि ।

ਸ਼ਾਸਤਰਵੇਦਨਾਨਿ ਭ ਸੇਰਾਵਿਸ਼ਨ ਸਿਧਾ ਭ ਸਿ ਸਿੰਧਵਾਸੀ ਭਵੇਨ੍ ॥੫॥

अथवा वाग्वचनं यथावच्छिन्नं नान्यथा दत्तं विष्णुः अर्थात् ।

तैम मे ताकिमो बण्णो दे बण्णो न मे लब्बदिमा ममान्निदि ॥६॥

श्रीलक्ष्मणविभक्तौ तस्मिन् ११ वे ११

७८- ह्राण्यशिमं (७।४)

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଭାଷ୍ୟେ ମହାବୀରୀୟା ବିଦ୍ୟାୟାଂ ଶରଣ୍ୟାୟାଂ ୩-୯ ।

हेमचन्द्राचार्यविरचितं त्रिकालविद्यामालावर्णनम् ॥१॥

अङ्गात् अङ्गत्वात् अङ्गात् अङ्गात् अङ्गात्

सुद मेकास अभिगत वसना सारनिनिमना ॥२॥

द्वितीय मुद्रणम् १९३१ मी० १०००

अस्यैवमन्त्रमुवाच ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

विद्या धनोद्या भूमि न तत्पुत्रस्ये वयो ।

ଶୋଭାମଣି ଶଙ୍ଖାମଣିର ଦୁଇ ଘଡ଼ି ୧ ବିଶିଷ୍ଟା ଶ୍ରବଣ

શોભનાર્થે જ જગત્તિ તિભિજ્ઞા જગુમે વિભા ૨

ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ੪੫੪

●दिनांक २०/०५/२०२०

बह्ममता आर्त्ता न ममन्ता अगुरो दिना ॥६॥

तस्मिन् विधाने यवने वैकुण्ठो महत्तमः ।

अधिवक्ता अर्जुन शर्मा के अनुसार है।

होनाम तो दुई वर्षे अर्धे भोजन का मन ।

७—मुनिस्त्रितयप्रगो

७५—चिन्तितविमानं (७।१)

यथा वनं चित्तजनं तथामणि उज्ज्वलमेतद् चिन्तितमनुत्तम ।
 तथूपमं तुल्यमिदं विमानं ओभासयं तिट्ठति अल्ललिक्वे ॥१॥
 देविद्विपत्तीति महानुभावो मनुस्समूहो किमवामि पुञ्ञ ।
 केनाति एवं जलितानुभावो वण्णो च मे सज्जदिमा पमासतीति ॥२॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो . पे . यस्स कम्मस्मिदं फलं ॥३॥
 अहं मनुस्सेमु मनुस्समूहो दलितो अत्ताणो कपणो कम्मकरो अहोसि ।
 त्रिप्पे च माणा पितरो अमरि पिया च मे सीलवन्तो अहेमु ॥४॥
 अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो सकञ्च दानं विपुलं अदामि ।
 तेन मे तादिमो वण्णो . पे . वण्णो च मे सज्जदिमा पमासतीति ॥५॥

चिन्तितविमानं वटमं ॥१॥

७६—नन्दनविमानं (७।२)

यथा वनं नन्दनं चित्तजलम्पमामणि उज्ज्वलमेतद् चिन्तितमनुत्तम ।
 तथूपमं तुल्यमिदं विमानं ओभासयं तिट्ठति अल्ललिक्वे ॥१॥
 देविद्विपत्तीति महानुभावो मनुस्समूहो किमवामि पुञ्ञ ।
 केनाति एवं जलितानुभावो वण्णो च मे सज्जदिमा पमासतीति ॥२॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो . पे . यस्स कम्मस्मिदं फलं ॥३॥
 अहं मनुस्सेमु मनुस्समूहो दलितो अत्ताणो कपणो कम्मकरो अहोसि ।
 त्रिप्पे च माणा पितरो अमरि पिया च मे सीलवन्तो अहेमु ॥४॥
 अन्नञ्च पानञ्च पसन्नचित्तो सकञ्च दानं विपुलं अदामि ।
 तेन मे तादिमो वण्णो . पे . वण्णो च मे सज्जदिमा पमासतीति ॥५॥

नन्दनविमानं वृत्तिपं ॥२॥

૭૭—મગિધૂણધર્મિમાર્ગ (૭૩૧)

ઉચ્ચમિદં મગિધૂણં વિમાર્ગં ગમન્તો દ્વાદશયોગનાનિ ।
 શૂદ્ધાગ્નિઃ શાન્તગ્નિઃ ટટાગ્નિઃ શેતુરિત્યશ્વશ્ચ દિવચન્ધ્રચા મુખા ॥૧॥
 નિમ્બશ્વરિયો વિદ્યોતિ શાન્તગ્નિઃ ચ દિવ્યા ચ ધાન્તો વચરન્તિ ચન્દ્ર ।
 દિવ્યા યગા વામગુણેષ્વ વચરન્તિ મારિયો ચ મુચરન્તિ મુચરન્તિ ॥૨॥
 કેન તે ભારિયો ચન્દ્રો યે ચન્દ્રો ચ તે મચરન્તિ પદ્માર્ગીનિ ॥૩॥
 નો દેવગુણો જ્ઞાનમનો યે યન્મ ચરન્તિમર્ગં વર્ત ॥૪॥
 અહં મનુરમેતુ મનુરમધુનો વિવરે પદ્યે ચરન્તિમર્ગં જ્ઞાનમ ।
 આરામદયમાનિ ચ શોભિન્તિ રિયા ચ દે શીલવન્તો અર્જુ ॥૫॥
 અપ્રકચ પાનકચ પદ્મપ્રચિતો મહાચ્ચ દાર્તં શિવુર્ગં અર્જુન ।
 નેન દે ભારિયો ચન્દ્રો યે ચન્દ્રો ચ દે મચરન્તિ પદ્માર્ગીનિ ॥૬॥
 મગિધૂણધર્મિમાર્ગં તતિયં ॥૭॥

૭૮—ગુણધર્મિમાર્ગ (૭૩૪)

શોભણમયં વચરન્તિમર્ગં વિમાર્ગં ગમન્તો વર્ત ।
 દેવગુણધર્મિમાર્ગં વિદિવિશિષ્ટગુણધર્મિમાર્ગ ॥૧॥
 અદૃશ્યો ગુણો યગ્મો મચ્ચે શેતુરિત્યાગ્નિઃ ।
 દિવચન્ધ્રચા મગિયા વગ્નિઃ શાન્તગ્નિઃ ॥૨॥
 શેતુરિત્યા ગુણધર્મિમાર્ગં ધાન્તો વર્તિયમાન ચ ।
 મગિધર્મિમાર્ગમુખાર્ગિ ધોતિચ્ચ મગિધર્મિ ॥૩॥
 વિદ્યા મગિધર્મિમાર્ગ મુખિ ન મચ્ચુર્ગમે વર્તી ।
 મગિધર્મિમાર્ગ મગિધર્મિમાર્ગ મુખિ ચરન્તિ ॥૪॥
 મગિધર્મિમાર્ગ ચ અગ્નિધર્મિમાર્ગ ચરન્તિ રિયા ।
 મગિધર્મિમાર્ગમર્ગિ આરિચ્ચો ચ વિરોચની ॥૫॥
 દિવ્યા અગ્નિમાર્ગ સન્ધિ વિમલા આગમો રિયા ।
 શેતુરિત્યાગ્નિમાર્ગ મગિધર્મિમાર્ગ ચરન્તિ રિયા ॥૬॥
 તતિયં વિમાર્ગે વચરે દેવગુણો મગિધર્મો ।
 અગિધર્મિમાર્ગ ચરન્તિ ઉચ્ચગ્નિ ચ ધાન્તમા ॥૭॥
 દાર્તમ ને દર્શ ચન્ધ્ર અધો શીલવન્તો વા વન ।
 અધો અગ્નિધર્મિમાર્ગ મચ્ચે અગ્નિધર્મિમાર્ગ ॥૮॥

मो देवपुतो अत्तमनो मोग्गल्लानेन पुच्छितो ।
 पय्ह पुट्ठो विपाकासि यस्स कम्मस्मिदं फलं ॥९॥
 अहं बन्धकविन्दस्मि बुद्धस्मादिज्ज्वन्धुनो ।
 विहारं सत्थु करेमि पसन्नो सकेहि पाणिहि ॥१०॥
 तत्थ गन्धञ्च मालञ्च पन्धयञ्च विलेपन ।
 विहार सत्थु पादामि विण्णसत्थेन वेवसा ॥११॥
 नेन मय्हं इदं लद्धं वस वत्तेमि नन्दनं ।
 नन्दने पवरे रम्मं नानादिजगणायुने ।
 रमापि नच्चगोतेहि अञ्जराहि पुरस्सवोनि ॥१२॥
 सुवण्णविमानं चतुत्थं ॥१३॥

७६—अम्भविमानं (७।५)

उज्जमिदं मणिपूर्णं विमानं समन्ततो द्वादसयोजनानि ।
 बूटागारा सत्तसता उट्ठारा वेद्धुरियत्थम्भा दक्खित्तयता मुभा ॥१॥
 तत्थच्छति पिबति सादसी च दिम्भा च बीणा पवदन्ति वायू ।
 दिम्भा रसा कामगुणोत्थ पञ्च नारियो नच्चन्ति सुवण्णउत्ता ॥२॥
 केन ते तादिसो वण्णो . . वे . . वण्णो च ते सम्भदिमा पभासनीनि ॥३॥
 मो देवपुतो अत्तमनो . . वे . . यस्स कम्मस्मिदं फलं ॥४॥
 गिम्हानं पञ्चिमे माने पतापेने दिवाकरे ।
 परेनं भगवो पौमो अम्भारामं अतिञ्चहं ॥५॥
 अय तेन गमा भिक्खु सारिपुत्तो नि विस्सुतो ।
 किल्लरूपो वारपेन अकिल्लतो पि वेवसा ॥६॥
 तञ्च दिस्वान आयत्तं अबोधमम्भसिञ्चवो ।
 मायु तं मन्ने न्हायेय्यं यं ममस्स मुणावहं ॥७॥
 मम्म मे अनुवण्याय निक्खिणि पत्तचीवरं ।
 निमीदि इक्कमुलस्मि छायाय एक्कचीवरो ॥८॥
 गञ्च अञ्जेन बारिता पवत्रमनगो धरं ।
 न्हायि रक्कमुलस्मि छायाय एक्कचीवरं ॥९॥
 अम्भो च भित्तो समभो न्हायितो मया च पुञ्ज पमुनं अनण्ण
 नि मो वीतिपा वायं मम्मं करणि वननो ॥१०॥

तदेव एतत्तं वस्त्रं अस्मिन् साय आगता ।
 पहाय मानुसं देहमुपपन्नोऽहं नन्दनं ॥११॥
 मन्दनं पश्यन् रघुमे नानादिमण्यपापुने ।
 रमासि नमस्करीतेहि अष्टछराहि पुरस्सतो ॥१२॥
 अम्बविमानं पञ्चमं ॥५॥

८०—गोपालविमानं (७१६)

विमानं देवं पशुभिश्च विष्णु उक्त्वे विमानमिह विरहितम् ।
 भामुत्तहायवाहरणो यमस्यो दिम्बे विमानमिह यथापि चन्दिमा ॥१॥
 भलङ्करणो घालघारि मुक्तापो मुकुन्दली वपिस्त्रेयस्यसु ।
 भामुत्तहायवाहरणो यमस्यो दिम्बे विमानमिह यथापि चन्दिमा ॥२॥
 दिम्बा च बीजा पवदन्ति वाम् अट्टद्वया विस्तिता साधुत्वा ।
 दिम्बा च कञ्जा निहतवरा उज्जरा नम्रानि सायन्ति यमोपयन्ति ॥३॥
 देविद्विपत्तोति भट्टानुभाषो मनुस्यभूतो विमवाति पुञ्ज ।
 वेनाति एवं जलितानुभाषो बणो च ते सम्बदिता पञ्चासनीति ॥४॥
 सो देवपुत्तो अत्तमनो. वे. यत्त वस्त्रस्मिन् वनं ॥५॥
 अहं मनुस्यो मनुस्यभूतो मंगम रसितस्मं परेण धेनुशे
 तनो च आगा ममणो मयन्तिवे तावो च मने अपमंशु तादिनु ॥६॥
 इयम्ब विष्णु उभयवच्च वारिवं इत्येवहं भन्ते तदा विचिन्तयि ।
 तनो च मञ्जो वटिलज्योतिषो वटाहि भन्ते नि निनि अनन्तं ॥७॥
 सो मागभेत्तं मुक्तिो अथानादि पुरायं भञ्जति वरिषत्तं वनं ।
 तनो च वण्डो उरगो महाविगो अथमि वादे मुक्तिरस्य मे तनो ॥८॥
 रथाहं अट्टोमिह दुक्तेन वीजिपो मिकम् च तं तायं भुञ्जिचननकं ।
 अहोमि भुञ्ज्यामं ममानुस्यया तनो वृणो वातचनोमिह देवता ॥९॥
 तदेव वस्त्रं वुत्तनं वनं मया वुत्तञ्च वस्त्रं अनुभोमि अत्तना ।
 तथाहि भन्ते अनुवगिणो भुमं वनञ्जुताय अभिवाहयामि तं ॥१०॥
 मदेवरे लोके वामारके च अञ्जो मुनि मन्त्रि तयानुवगपरो ।
 मया हि भन्ते अनुवगिणो भुमं वनञ्जुताय अभिवाहयामि तं ॥११॥
 इमसि लोके वरिषत्तं वा वन अञ्जो मुनि मन्त्रि तयानुवगपरो ।
 तयाहि भन्ते अनुवगिणो भुमं वनञ्जुताय अभिवाहयामि तं नि ॥१२॥
 गोपालविमानं छट्ठं ॥६॥

८१—कन्यकविमानं (७/७)

पुष्पमाये यथा चन्दो नक्षत्रपरिवारितो ।
 समन्ता अनुपरियाति तारकाधानि समी ॥१॥
 तत्पुष्पं इदं व्यम्हं दिम्ब देवपुरम्हि च ।
 अनिगेचति वर्णेन उदयन्तो व रश्मिममा ॥२॥
 वेळुरियमुवण्णस्स फलिकारुपि यस्स च ।
 मसारयत्तमुत्ताहि सौहित्ठकमणिहि च ॥३॥
 चित्रा मनोरमा भूमि वेणुत्तियस्स सण्डिता ।
 कूटागारा मुमा रम्मा पासादो ते मुमापिनो ॥४॥
 रम्मा च ते वोस्वरणी पुपुला मच्छमेविता ।
 अच्छोदका विप्पसन्ना सोवण्णवालिका सन्यता ॥५॥
 नाना पदुममण्डना पुण्डरीकसमोगता ।
 मुरमि सम्पकायन्ति मनुज्जा मालुनेरिता ॥६॥
 तस्मा ते उमतो पस्से वनगुम्मा मुमापिता ।
 उपेता पुष्करक्खोहि पल्लवन्नेहि भूमय ॥७॥
 सोवण्णपादे पल्लवके मुदुके गीणसन्त्यते ।
 निमिर्न देवराजं च उपनिट्ठन्ति अच्छरा ॥८॥
 सम्भारणमण्डना नाना मालाविभूतिना ।
 रमेनि तम्महिड्डिकं वसवती च मोदमि ॥९॥
 भेरिमाणमुदिग्गाहि वीणाहि पणवेहि च ।
 रममि रनिमग्गन्तो नञ्जगीतेसु वादिने ॥१०॥
 दिम्बा ते विविषा रुपा दिम्बा सदा अपो रमा ।
 गन्धा च ते अविण्णेना वोढुम्मा च मनोरमा ॥११॥
 तस्मिं विमानं पवरे देवपुत्ता महण्णमा ।
 अधिरोवमि वर्णेन उदयन्तो व भानुमा ॥१२॥
 दानस्स ते इदं फल अपो मीणस्स वा पन ।
 अपो अञ्जलिक्कम्मस्स तस्से अक्कमाहि पुच्छिनो ॥१३॥
 मा देवपुत्तो अणमन्तो ते यस्स कम्मम्मिदं पन ॥१४॥
 अहं वणिज्जन्तुस्मि माक्कियानं पुदनम ।
 मुडोदनाग पुत्तम कण्णवा सदा अहं ॥१५॥

यदा सो अद्भुतायम्बोपाय अभिनिर्गम्यी ।
 सो मे मुद्गहि धानीहि जानिगम्बनगेहि च ॥१६॥
 सत्विं आचोटयितवान बहु सम्मानिमन्त्रवि ।
 अहं सोऽं तारयित्सं पत्नी सम्बोधिमुत्तमं ॥१७॥
 तन्मे गिरं गुणन्तरम हामो मे किनुनो अहु ।
 उदगचितो गुपनो अभिनिर्गित तदा अहं ॥१८॥
 अभिरुद्रहृञ्च मे जात्या नाचयुत्तं महात्मनं ।
 उदगचितो मुदिनो बाटिसं पुरिमुत्तमं ॥१९॥
 परेनं विभितं गत्वा उगगतिमं दिवाचरे ।
 ममं उग्रञ्च ओहाय अनायेक्यो जपचरमि ॥२०॥
 तस्म तम्बनगे पादे जिह्वाय परिलेहति ।
 गच्छन्तञ्च महावीरं रत्नमानो उदिकनस्यं ॥२१॥
 अद्भुतनेनहं तस्म शङ्खयुत्तमिरीमतो ।
 अलत्वं गच्छादाधं सिष्यं मे यरनं अहु ॥२२॥
 तस्मेव आनुभावेन विमानमावगमामहं ।
 सम्बन्धामगुणुनेन दिम्बं देकपुरग्निह च ॥२३॥
 यञ्च मे अहु बाह्यतो ताहं गुत्वाय बोधिया ।
 तेनेव भुक्तमूलेन वृत्तिरनं आगच्छमयं ॥२४॥
 सके हि मन्ने गच्छेम्यासि सत्पू बुद्धयः सन्तिके ।
 ममापितं वचनेन तिरसा चञ्चसि चन्दनं ॥२५॥
 अहमि ददद् गुच्छितरमं त्रिनं ज्ञापटिपुम्गनं ।
 गुण्ममं दस्तनं होति लोचभाषान तादितलि ॥२६॥
 तो च वतञ्जु वनवेदि सन्धारे उपसद्भवमि ।
 गुत्वा गिरं चक्युमनो यम्यचक्यु विमोषयि ॥२७॥
 विगोषयित्वा त्रिङ्गुणं विचिचिष्यञ्च वचानि च ।
 चन्दित्वा सन्धुनो पादे तस्मेवनरयापषाणि ॥२८॥
 चञ्चवदिवानं सत्तमे ॥७॥

८२—अनेकवर्णविमानं (७५८)

अनेकवर्णं दशमोचनात्मनं विमानमाहृत् अनेकविधं ।
 परित्यागितो अष्टतरानं गच्छेन मुनिविमनो भूतवती च योदति ॥१॥

८४—मैरिम्भकविमानं (७।१०)

गुणोय यत्तन्म व वागिजान व मयागमो वय नन अ
 यया कय इतग्निरेन वापि गुमानि वय गुणाय ग
 यो गो अट्ट रात्रा वागमिनाम मृग्मान गहगगनो यम
 गो मोदमानो व गह विमाने अमानुषो मानुषे अगममापिनि
 वदने अरज्जो अमनुष्यदाने वन्ता अणोदके अगमस्ये ।
 गुदुग्गमे वग्गुपयस्य मग्गे वदन्ताग्गं नट्टमना मनुस्सा ॥३॥
 नयिष कता मूकमया व मन्नि उगादान नयि कुतो य मिस्सा
 अज्जव पद्ममूहि व बाहुवाहि व नत्ताहि उग्गाहि व शरणाहि
 उग्गज्जगत्तं तत्तमिव क्कात्त अनायम परतोरेन तुस्य ।
 सुदानमा वामपिदं पुराण भूमिपदेमो अभिमत्तवपो ॥५॥
 अय तुम्हे केननुवग्गेन वाय आमिमानाय इम पदेमं ।
 अनुपविद्धा सहसा समेच्च लोमा मया अय वासव्यमूद्धनानि ॥६॥
 मगधेमु अग्गेमु व सत्यवाहा आतोपियम्ह पणिय पट्टम ।
 ते यामत्ते मिण्णुसोषोरमूमि भनत्थिका उह्यं पत्थयाना ॥७॥
 दिवा विपाम नपिवासयन्ता योगानु कग्गञ्च समेस्तमाना ।
 एतेन वेगेन आयाम सच्च तेरत्ति मार्ग पटिपन्ना विहादे ॥८॥
 ने दुप्पयाता अपारदमग्गा अग्गा कुन्ना विपनट्टा अरज्जो ।
 सुदुग्गमे वग्गुपयस्य मग्गे दित्तं न जानाम पमूद्धह चित्ता ॥९॥
 इदञ्च दिस्वान अदिट्ठपुब्ब विमानमेद्वञ्च तुवञ्च यस्स
 तनुत्तरि जीविनमासिद्धमना दिस्वा पपीता मुमना उदग्गानि ॥१०॥
 पार समुहस्य इमञ्च वग्गु वेणावरय सत्तुपयञ्च मय ।
 नदियो पन पन्नतानञ्च दुग्गा पुषु दिता गच्छथ भोगहेतु ॥११॥
 पक्खन्दिपानं विजित परेम वेरज्जके मानुषे वेस्तमाना ।
 यं वो मुन अयवापि दिट्ठं अच्छेरकं तं वो मुणोम तातानि ॥१२॥
 इतोपि अच्छेरत्तरं कुमार ननो मुन वा अयवापि दिट्ठं ।
 अनीनमानुस्तकमेव सच्च दिस्वान तप्पाम अनोमवण्ण ॥१३॥
 वेहासयं पोस्वरज्जो सवन्ति पट्टमाल्या वट्टपुण्डरीका ।
 दुमा व ते निच्चत्तल्लपन्ना अनीवगन्धा सुरभी पवायन्ति ॥१४॥
 अरियत्पम्वा सनमुस्तिगामे मिलणवाज्जस्य व आयनद्मता ।
 मारगन्त्ता सह मोहिदन्ता वग्गा इमे जोनिरसा मयागे ॥१५॥

सहस्रसत्त्वम्बं अगुलानुभावं तेमुण्यरी माधुमिदं विमानं ।
 रत्नतत्तरं कञ्चनवेदिमिसं तपनीयपट्टेहि च माधुच्छत्रं ॥१६॥
 जम्बोनदुत्ततमिदं मुमद्वो पागादसो वानपन्नूपयो ।
 द्दहो च वगू च मुमद्वतो च अतीव निम्मानयमो मनुज्जो ॥१७॥
 रत्नतत्तरं बहुअन्नपानं परिवारितो अच्छरामयणेन ।
 मुरज-आळम्बरनुरिय-सपुद्वो अभिवन्दितोमि धुनिवन्दनाय ॥१८॥
 सो मोदमि मारिणपपोषनो विमान-पागादवरे मनोरमे ।
 अविन्तियो सन्न युधुपवत्रो राजा यथा वेरमवलो मन्थ्या ॥१९॥
 देवो नु आसि उदा होमि यवयो उदाहु देविन्दो मनुगभूतो ।
 पुच्छन्ति तं वाणिजगत्यवाहा आविण्य वो नाम मुषं मि यक्कोनि ॥२०॥
 सैरिम्भको नाम अहन्दि यक्को कन्मारियो वणुपपट्टि मुनो ।
 इमं पदेतं अभिपानयामि वचनवरो वेरमववरम रज्जोनि ॥२१॥
 अधिक्कलटं परिणामज्जने मयं वत्तं उदाहु देवेहि दिप्तं ।
 पुच्छन्ति तं वाणिजगत्यवाहा कथं तया लट्टमिदं मनुज्जो ॥२२॥
 माधिक्कलटं न पणिमामज्जमे न मयं वत्तं न हि देवेहि दिप्तं ।
 मवेहि वज्जेहि अयापवेहि पुच्छोहि मे लट्टमिदं मनुज्जो ॥२३॥
 किं ते वत्तं किं वत्तं अट्टावरियं तिरम मुचिण्णरम अर्थं विरायो ।
 पुच्छन्ति तं वाणिजगत्यवाहा कथं तया लट्टमिदं विमानं ॥२४॥
 मम पायातीति अहु तमज्जाना रज्जं यदा वारियं वोगलानं ।
 मत्थि वुदिट्ठि वट्ठियो पायवज्जो उच्छेदवादी च तदा अहोमि ॥२५॥
 तमनो च सो आसि कुमारवरमणो बहुरगुनो वित्तवधी उट्ठारो ।
 सो मे तदा वज्जवत्तं अवासि दिट्ठिविगुणानि विनोदयि मे ॥२६॥
 ताहं तस्य वज्जवत्तं मुथित्था उपासकत्तं पविरेद्विदमं ।
 पाणापिपाणा विन्तो अहोमि लोके अदिप्तं परिचरवविरतं ।
 अमज्जणो नो च मुया अमाणि तवेन दारेन च होमि मुट्ठो ॥२७॥
 तं मे वत्तं तं वत्तं अट्टावरियं तस्य मुचिण्णरम अर्थं विरायो ।
 तेहेव वज्जेहि अयापवेहि पुच्छोहि मे लट्टमिदं विमानं ॥२८॥
 मज्ज विराट्ठमु मया तमज्जाना अनज्जाना वचनं पणिमामं ।
 मदि मदि मच्छन्ति पुच्छावज्जो ताहं ताहं मन्थि वामवत्थि ॥२९॥
 मदि मदि सोवत्थिद्वो च वथो च मन्थो च पणिमामं ॥३०॥
 ताहं ताहं मच्छन्ति पायवज्जो न मुच्छन्ति कुमारिया वदत्थि ॥३१॥

यो वानरो धम्मवामधेयो उतामरो बोधो धम्मूत्तरीवी ।
 जानाव न भुत्ताव पैमणि यो यो मा व नो नं हिट्ठिच्च गुत्तमो गोवि ॥४६॥
 जानामो यं त्वं वरेसि यत्त न यो नं जानाम न एदिमोवि ।
 मयसि नं भुत्तियमाय यत्त गुत्तानं गुत्तं वचनं उट्ठारन्ति ॥४७॥
 ये वेवि यत्तिं मय्यं भनुत्ता दहारा महत्ता अथ वानि मयिमा ।
 मय्येव ते आत्तम्भु विमानं परसन्तु पुत्तजान फनं वदरियावि ॥४८॥
 ते तत्त मय्येव अट्ठपुरेवि तं वानं तत्त पुरसिगत्ता ।
 मय्यं व ते आत्तम्भु विमानं मत्तवमारं विव वासवस ॥४९॥
 ते अत्त मय्येव अट्ठ पुरेवि उतामवत्तं पटिवेदयित्ता ।
 पाणाविपाणा विवणा अहेमु लोरे अट्ठिगत्तियत्तविमु ।
 अमत्तवत्ता यो व मुत्ता वणिगु मत्तेन दारेन अहेमु मुत्ता ॥५०॥
 ते तत्त मय्येव अट्ठपुरेवि उतामवत्तं पटिवेदयित्ता ।
 पञ्चवामि तत्तं अनुमोदमानो पत्तिविट्ठा अनुमरो पुत्तपुत्तं ॥५१॥
 मत्तवान ते तिग्गुमो बीरमुत्ति वत्तत्तिवत्ता उट्ठाव पत्तमाना ।
 यथा पयोदा पत्तिपुत्तजाना पञ्चवामु पाटविपुत्तमत्तवत्तं ॥५२॥
 मत्तवान तेत्तं परं सोत्तिवत्तो पुत्तेहि दारेहि समच्चिगभूत्ता ।
 अत्तवत्तिता मुत्तना पनीना वत्तं गुरेत्तममहं उट्ठारं ।
 तेत्तिस्सकं पत्तिवत्तं मात्तविमु ॥५३॥
 एत्तादिता सात्तुरिमानं सेवता महिच्चिया धम्मगुत्तानं सेवता ।
 एत्तम्म अत्ताय उतामवत्तम मय्येव सत्ता मुत्तिता अहेमुत्ति ॥५४॥
 तेत्तिस्सकविमानं वत्तवत्तं ॥५५॥

८६—शुनिरिक्तविमानं (७।११)

उच्छमिदं मणिपूथं विमानं समन्ततो द्वादस योजनानि ।
 बृटागारा सत्तमत्ता उट्ठारा वेत्तुरियपम्मा वत्तिवत्तता मुत्ता ॥१॥
 तत्तपच्छति विवत्ति तादायि व दिम्भा व बीणा पवदन्ति वानू ।
 दिम्भा दत्ता वामगुत्तेत्त पच्छ मारियो व मत्तवन्ति मुत्तपच्छत्ता ॥२॥
 वेत्तं ते तादिमो वत्तो वेत्तं ते इत्तमिग्गत्ति ।
 उत्तपच्छत्ति व ते भोगा ये वेवि मत्ततो रिया ॥३॥
 गुत्तवामि तं देव महानुत्ताव मनुत्तमपूतो विमवामि पुत्तजं ।
 वेत्तायि एवं वत्तिनानुत्तावो वत्तो व ते सत्तवत्तिता पमागनीति ॥४॥

सो देवपुतो अत्तमनो भोग्गच्छनेन पुच्छतो ।

पञ्च पुद्गो विपावामि यस्य कम्मस्मिदं फलं ॥५॥

दुप्पिस्सित्तं माळं मुनिस्सित्तिवा पणिट्ठोत्वा भुगनस्स धूरे ।

महिद्धितो चम्हि महानुभावो दिप्पेहि कामेहि समद्विगभूतो ॥६॥

तेन मे तादिमो वग्गो तेन मे इधमिज्झानि ।

उप्पज्जन्ति च मे भोगा ये केचि मनसो पिपा ॥७॥

तेनम्हि एव जत्तिनावुभावो वग्गो च मे सम्मदिमा पभासनीनि ॥८॥

मुनिस्सित्तविमान एकादसम ॥११॥

उदाहरण—

हे इन्द्रिज हे विहारा मनको भोगवत्तत्तत्ता ।

अनेकावध-मम कुण्डली भेगिमाको मुनिस्सित्त पुनिस्सित्त मनको वग्गो नि

अधारा पदुप १११

